

Kurzemnieku jūnijam var abonēt līdz 29. maijam

⇒ internetā

⇒ www.abone.pasts.lv (ietaupot 71 centu)

⇒ pasta nodaļās

⇒ pie pastniekiem

⇒ redakcijā (ietaupot 71 centu)

LAIKRAKSTS VIDUSKURZEMEI

Kurzemnieks

Nr. 59
(11 295)

Cena
0,68 eiro

Pirmdiena, 2018. gada 28. maijs

Lebedikā Alsungā
atklāj gaismas
objektu *Suitu*
sakta. → 12. lpp.

Velodiena un velonakts

„Festivāla mērķis ir popularizēt zaļo domāšanu,” tā par ikgadējo nekomerciālo riteņbraukšanas pasākumu sacīja Inese Krone no Kuldīgas aktīvās atpūtas centra un piebilda: velosipēds pats par sevi ir videi draudzīgs pārvietošanās līdzeklis. Ūdenim iegādātas papīra glāzītes, ēšanai putas un zupas trauciņi, kas izgatavoti no cukurniedrēm un dabā sadalās. „Cilvēkiem jābūt atbildīgiem, jāatstāj pēc iespējas mazāk pēdas dabā.” Sestdien, 26. maijā, festivāls Kuldīgā notika jau 11. reizi, pulcējot vairāk nekā 1000 dalībnieku.

Vairāk foto www.kurzemnieks.lv. → 4. lpp.

Dip&dap skrejriteņu čempionātā dalībniekus atbalsta un uzmundrina viņu vecāki.

Kultūras pielikums

Kas
Kultūrā
Kurzemē?

Meklējiet
iekšlapās!

Mēbele atkal kā jauna!

Kā to paveikt? „Rezultāts un prieks par to atsvēr smago darbu,” saka Kuldīgas tapsētāja Kristīne Pušilova un sniedz vienkāršus padomus tiem, kas jaunu dzīvi savām mēbelēm grib dot paši.

→ 5. lpp.

Jauno satiksmes dalībnieku forumā ceļazīmes uz finālu Rīgā izcīnījušas divas komandas no Kuldīgas Alternatīvās sākumskolas: *Kuldīdznieki* un *Alternatīvais 4*.

→ 6. lpp.

Trešdien, 30. maijā:

- Kā partijas rosās pirms Saeimas vēlēšanām.
- Skeiteru paraugdemonstrējumi aizrauj.
- Snēpelniekiem atkal pirmizrāde.
- Pēc ķērpjiem nosaka gaisa piesārņojumu.

9 17714 071975 024 2 2

ISSN 1407-9755

REDZĒJUMS

Izklaides iespēju netrūkst

Jolanta Hercenberga,
63350568,
jolantah99@gmail.com

Kad mūspusē piedāvāto kultūras un sporta pasākumu programma ir tik piesātināta, ka nevienam vien ir grūti izvēlēties, ko labāk apmeklēt, sezona rit pilnā sparā.

Spilgti atmiņā palikuši vēl nesen aizvadītie Skrundas pilsētas svētki, *Meža ABC* un atraktīvie Muzeju nakts pasākumi, bet pagājušajā nedēļas nogalē tika piedāvātas atkal jaunas izklaides iespējas. Varēja piedalīties velofestivāla dienas un nakts braucienā, kas notika Kuldīgā, Pelču, Snēpeles un Kurmāles pagasta teritorijā, vai Īvandē iesaistīties sportiskās aktivi-

„Pasākumu, piedāvājumu – par daudz? Nē, jo nekas nav jāapmeklē obligāti!”

tātēs kopā ar ielu vingrotājiem un turnīrā uzspēlēt pludmales volejbolu. Vārmes Sv. Miķeļa baznīcā ļaudis pulcēja ikgadējais labdarības koncerts *Torņu sasaukšanās*, savukārt Kabilē skolas 160 gadi bija sasaukuši savus absolventus no tuvienes un tālienes. Arī Kuldīgas 2. vidusskolā, kas bijusi izglītības iestāde 140 gadus, uz tikšanos ar skolasbiedriem bija ieradusies gan vietējie, gan arī šai pusē sen neredzēti, bet kādreiz skolu

apmeklējuši cilvēki.

Un Alsungā divas dienas mudžēja kā skudru pūznī, jo tur notika vieni no gaidītākajiem svētkiem – *Suitu lebedīks*. Saimnieces demonstrēja savas suitu rauša cepšanas prasmes, pirmo reizi kopā sanāca Latvijas dūdenieki, un tika atklāts gaismas objekts *Suitu sakta*.

Bērnodarzos un skolās sācies izlaidumu laiks, nākamajā nedēļas nogalē Kuldīgā būs Ķīmenes svētki, pēc tam Emīla gadatirgus Ēdolē.

Piedāvājumu uzskaiti varētu turpināt un turpināt. Brīžam šķiet, ka pasākumu ir par daudz. Bet vai piedāvājumu var būt par daudz? Nē, jo nekas nav jāapmeklē obligāti. Daudzi brīvdienas labprātāk pavada, rušinosies mazdārzīnā vai ķerot *flingu* kādā klusā upes krastā ar makšķeri rokās. Kādēļ gan ne? Bet tiem, kuri labprāt apmeklē masu pasākumus, ar dzīvošanu mūspusē tiešām paveicies – visur Latvijā tik bagātīgas pasākumu programmas nav.

Savukārt kultūras dzīves organizētājiem gan darbiņš nav no vieglajiem. Pirmais izaicinājums esot izvēlēties pareizo datumu, jo brīvu, vasaras sezonā tikpat kā neesot. Otrs – milzīga konkurence, un ikreiz jāpārspēj pašu iepriekšējais veikums, kas jau tā mūspusē nemēdz būt slikts, jo no pārbagātības izlutināto pasākumu apmeklētāju ieinteresētība taču jāpanāk.

FOTOKOMENTĀRS

Kristapam savulaik laukos Skrundas pusē nācies gādāt zāli astoņiem ragulopiem. Tagad atgūts īpašums Pārventā, un plaut ar veco labo izkapti viņam patīkot labāk.
Aivara Vētrāja teksts un foto

Kurzemnieks
Kuldīgā, 1905. gada ielā 19, LV-3301

Galvenā redaktore Daiga Bitiniece – 63350567;
redakcija@kurzemnieks.lv; reklāmas nodaļa – 63324881;
sludinajumi@kurzemnieks.lv

Izdevējs – SIA Jaunais kurzemnieks. Reģ. apl. nr. 1400. Iznāk pirmdienās, trešdienās, piektdienās. Pārpublicējot atsauce uz Kurzemnieku obligāta. Iespiests SIA Poligrāfijas grupa Mūkusalā, Rīgā, Mūkusalas ielā 15a. Metiens – 3495.

LASĪTĀJS GRIB ZINĀT

Nesakritība skaitītāju neprecīzas nolasīšanas dēļ

Laidu pagasta Vangas daudzdzīvokļu mājas *Zītari* iedzīvotāji neizpratnē par nesakritību ūdens skaitītāju rādījumos.

„Katru mēnesi rēķinam par ūdeni iedzīvotājiem nākas piemaksāt starpību starp ūdens patēriņu, ko rāda lielais skaitītājs uz ievada mājā, un to rādījumu summu, ko nolasa iedzīvotāji savos dzīvokļos. Šī starpība ar katru mēnesi pieaug. Agrāk tie bija daži eiro centi, tagad jau gandrīz 30 centi uz vienu dzīvokli. Gada laikā *salecas* liela nauda. Kaut kur noteikti ir ūdens noplūde. Vai tā tiek meklēta? Mēs par to maksājam!”

Māju apsaimnieko uzņēmums

Kuldīgas komunālie pakalpojumi, nekustamo īpašumu apsaimniekošanas daļas vadītājs Ingus Liekniņš skaidro: „Somēnes aukstā ūdens patēriņa starpība *Zītaros* ir 28 eiro centi uz katru no astoņiem dzīvokļiem. Pagājušajā mēnesī iedzīvotājiem bija jāpiemaksā 27, vēl iepriekš – 17, bet janvārī šī summa bija pat 80 centu. Šīs starpība nerodas no-plūdes vai kādu mistisku iemeslu dēļ. Tā rodas tāpēc, ka iedzīvotāji ne vienmēr precīzi nolasa skaitītāju rādījumus. Tā var rasties, pat vienkārši noapaļojot rādījumu no, piemēram, 9,213 uz 9. Vai arī iedzīvotājs nav bijis mājās, vai aizmirsis nolasīt rādījumu konkrētajā datumā

un izdara to divas dienas vēlāk, vai arī nolemj, ka vienkārši ņems pagājušā mēneša rādījumu. Variantu ir daudz. Tad sanāk, ka uz astoņiem dzīvokļiem ūdens patēriņa starpība mēnesī ir 2,1 kubikmetrs. Diemžēl tā ir realitāte, ka gandrīz nevienai mājai šie rādījumi pilnībā nesakrīt.”

Ja iedzīvotāji vēlas precīzi noskaidrot, vai rādījumu starpība rodas nolasīšanas vai arī kādu citu iemeslu dēļ, viņi var vienoties eksperimentam – visi reizē konkrētā brīdī nolasa skaitītāju rādījumus ar visiem cipariem aiz komata. Tad vismaz būtu skaidrs iemesls skaitītāju rādījumu nesakritībai, iesaka I.Liekniņš.

Iveta Grīniņa

MUMS ZVANA

Labākam risinājumam nav naudas

Kāda sieviete ir neizpratnē, kādēļ Kuldīgā jaunajam tiltam pār Ventu trotuārs ir izbūvēts kā strupceļš? VAS *Latvijas Valsts ceļi* pārstāve Ieva Niedra skaidro, ka pašreiz esošais barjeru izkārtojums ir labākais risinājums satiksmes drošībai, bet jauns risinājums tiks rasts tikai pēc pāris gadiem.

„Vai tad tas tilts nav domāts, lai to varētu šķērsot arī kājāmgājēji? Priekš kam tad ietve izbūvēta, ja tās galā ir barjera? Es braucu ar riteni no Putnudarza puses pa ietvi un galā atdūros pret barjeru, kam ar riteni netiku pāri. Vai kaut kā nevarētu risināt šo situāciju, lai nebūtu tik mulķīgi?” I.Niedra skaidro, ka tilts 2014. gadā tika atjaunots un 2015. gadā bijis ielānāts rekonstruēt autoceļa posmu no Ventas tilta līdz Mežvaldei, kas ietvertu arī ietves uz Ventas ciemu izbūvi. „Tomēr nepietiekamā finansējuma dēļ šis projekts netika realizēts, un uzņēmums nolēma darbus turpināt mazākos posmos atbilstoši finansējumam. Tādējādi Kuldīgas apvedceļa posma no 6,98. līdz 8,05. km (šī posma sākumā atrodas Ventas tilts) un autoceļa Ventspils–Kuldīga–Saldus posma no 58,5. līdz 59,38. km projektēšanas darbi paredzēti 2019. gadā, bet būvdarbi plānoti 2020.–2021. gadā. Projekts paredz arī gājēju ietvju sakārtošanu,” sola I.Niedra.

Jolanta Hercenberga

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Vai apmeklējat skolu salidojumus?

Osvalds Kudiņš, pensionārs:

– Neeju, jo nosēdēt es ilgi nevaru, nostāvēt arī ne. No skolas laikiem atceros, ka kļuvu par sargu skolotājam pie klases durvīm. Par kādiem nedarbiem bija jāstāvē arī direktorei pie durvīm vai jāstaigā pa gaiteni uz priekšu un atpakaļ. Esmu beidzis Kuldīgas pamatskolu 1965. gadā.

Daila Grundmane, strādā uz kuģa *Tallink Romantika*:

– No skolas laikiem palikušas pozitīvas atmiņas. Esmu beigusi Kuldīgas Centra vidusskolu, bijām pirmais izlaidums, liekas, tas bija 1979. gadā. Satiekamies ar bijušajiem klasesbiedriem, uzturam kontaktus. 4. augustā skolā būs salidojums, bet vēl nezinu, vai došos. Ar gadiem ir arvien interesantāk, visi izmainās.

Ineta Švagre-Laķe, dzīvo Zviedrijā:

– Esmu beigusi Kuldīgas 2. vidusskolu 1987. gadā. Salidojumi ir *forši*. Vajag satikt draugus, vecos skolas biedrus! Ar katru gadu jau arvien mazāk ir to, kas apmeklē salidojumus.

Gunta Konrāde, *Avon* pārdošanas nodaļas vadītāja:

– Pati esmu beigusi vairākas skolas. Salidojuma mums šogad nebūs, bet, kad ir, apmeklēju. Seit esmu beigusi Kuldīgas vidusskolu, tas bija 1966. gadā. Šad un tad rīkojam arī kādas satikšanās ar bijušajiem klasesbiedriem, bet esam diezgan pasīvi.

Aldis Balodis, strādā tirdzniecībā:

– Apmeklēju. Esmu beidzis Skrundas vidusskolu 1985. gadā. Tie bija labi laiki. Es domāju, ka šādus salidojumus noteikti vajag, jo cilvēki paliek arvien kūrāki. Šis ir viens no iemesliem, lai satiktos vēl kādu reizi.

Māris Baranovskis, lauksaimniecības tehnikas vadītājs:

– Cenšos apmeklēt. Labas sajūtas ir satikt ilgi neredzētus cilvēkus. Ir gan labas atmiņas, gan par nedarbiem. Uzskatu, ka salidojumi ir vajadzīgi, jo citādi ikdienā mēs nesatiekamies. Esmu beidzis Pampāļu pamatskolu 1996. gadā un Kandavas Lauksaimniecības tehnikumu 2000. gadā. Pamatskolai bija 145. jubileja, bet biju guvis traumu, tāpēc nesanāca tikt.

Andra Ālīte, Aivara Vētrāja foto

Dejas: stalta stāja un pārlicība

Ča-ča-ča, džaivu, Vīnes valsī, rumbu un citas dejas, kas apgūtas snēpelnieces Ineses Olštreinas vadītajā moderno deju pulciņā, sākumskolas vecuma bērni parādījuši tuviniekiem.

Nodarbības divreiz nedēļā notikušas Kuldīgas Mārtiņzālē. Sezona bijusi ražena, jo dejojāji daudzkārt piedalījušies sacensībās un dažs pāris ieguvījis piecas, cits – astoņas, bet Miks Karlovičs ar Kristenu Kārklīņu – pat 12 pirmās vietas. Kristenas mamma Ilze Kārklīņa, kura pati reiz dejojusi modernās dejas, atzīst, ka par meitas sasniegumiem ir lepna: „Mamma, tētis – visi esam lepnī. Gandrīz vienmēr braucu līdz uz sacensībām un ar prieku noskatos, kā viņa cenšas un kā priecājas, ja izdodas.”

Vairāki vecāki atzīst, ka līdz ar dejošanu bērniem uzlabojusies stāja, un tas esot viens no vērtīgā-

kajiem guvumiem. „Tas ir tik forši, ka bērns iemācās dažādas dejas! Prasme neizzūd, un, kad cilvēks izaug, ballītē nav jāstāv malā,” uzskata Lienīte Pūpola, kuras meita Evelīna dejo piecus gadus.

Kristīne Mūrniece, kuras dēls dejo ceturto gadu, ievērojusi, ka Kristaps kļuvis drošāks: „Iemācījies sevi disciplinēt, uzstāties pasākumos skolā, kāpt uz skatuves un nejust kompleksus publikas priekšā. Viņš ir pieradis, ka sniegums tiek vērtēts.”

Agita Vilnīte dēlu Kristu uz nodarbībām vedot tāpēc, ka novērtē – guvums ir gan fizisks, gan psiholoģisks: „Izveidojas stalta stā-

ja, un tā daudz pastāsta par cilvēku, viņa raksturu, attieksmi. Ja mugura iztaisnojas, arī pārlicība vairojas. Dejojot pārī, sāk veidoties attiecības ar pretējo dzimumu. Puikas iemācās no meitenēm nebaidīties, novērtēt viņas un cienīt.”

I. Olštreina pati dejojusi kopš desmit gadu vecuma un atzīst: šo nodarbi tik ļoti iemīlējusi, ka bez tās savu dzīvi vairs nevarot iedomāties. Pirms gadiem 30 viņa pārcēlusies uz Snēpeli, un kopš tā laika dejas mācījusi Kuldīgas apkaimes skolās, bērnu dārzos, kā arī pieaugušajiem Padurē, kur pērn nosvinēta desmitā kopīgā sezona.

Jolanta Hercenberga

Bērni ģimenēm rāda, kādas modernās dejas šajā gadā Kuldīgā iemācījušies pie skolotājas Ineses Olštreinas.

Andras Āltes foto

Būs iemītnieku sapulces un konteineriem čips

Visos Kuldīgas novada pagastos paredzēts rīkot Kuldīgas komunālo pakalpojumu (KKP) apsaimniekoto māju iemītnieku sapulces.

KKP vadītājs Pēteris Gobzemis pagastu vadītājus iepazīstināja ar jauno īpašumu apsaimniekošanas daļas vadītāju Ingu Liekniņu, kurš amatā ir kopš aprīļa.

NE KATRAI MĀJAI

Uz P.Gobzēmja jautājumu, vai iedzīvotāji vasarā uz sapulci nāks, pārvalžu vadītāji to apstiprināja, jo lielākie dārza darbi apdarīti. Domāts rīkot nevis sapulci katrai mājai, jo tādu novadā ir 120, bet kopīgu pagastā, kurai KKP speciālisti sagatavotu atbildes uz konkrētiem jautājumiem. Tos iedzīvotāji var uzdot pagasta vadītājam, kurš tālāk nodos KKP. „Pēc tam pie atsevišķu māju

iemītniekiem dosimies ar darbu tāmi,” sacīja P.Gobzemis. Pirmās sapulces varētu sasaukt Laidos un Kabilē.

Pārvalžu vadītāji interesējās par laucinieku iespēju piedalīties domes rīkotajā daudzdzīvokļu māju pagalmu labiekārtošanas konkursā. P.Gobzemis skaidroja, ka iemītniekiem kopā jālemj par dalību un līdzfinansējumu, savukārt KKP palīdz sagatavot projektu. Šogad konkurss jau beidzies.

ZINĀS, KAD UN KUR IZBĒRTS

Izpildītāres vietniece Agnese Buka atgādināja, ka tie iedzīvotāji laukos, kuriem minimālais atkritumu daudzums šķiet par lielu, var rakstīt iesniegumu KKP. Komisija kopā ar pagasta vadītāju dosies situāciju izvērtēt. Pēc tam atkritumu normu varēs samazināt.

Jautāts, kad līgumus sāks slēgt ar tiem, kuri par atkritumu savākšanu nekad nav maksājuši, P.Gobzemis atbildēja, ka pēc

1. jūlija. Līdz šim datumam uzņēmums ieviesīs jaunu sistēmu, kurā visi atkritumu konteineri būs elektroniski čipēti. Varēs nolasīt laiku un vietu, kur tie izbērti. „Globālās pozicionēšanas sistēma jau ir visās atkritumu mašīnās, tāpat kameras. Tāpēc varam redzēt, kur automašīna braukusi un kur atradies konteiners,” skaidro P.Gobzemis. Atkritumu savācējiem nākoties dzirdēt visdažādākos pārmetumus: „Viens saka: „Ko staigā pa manu īpašumu!” Otrs pārmet, ka nav savākt konteiners, kas atrodas pagalma dziļumā aiz šķūnīša.”

Aktualitāte ir zāles plāšana. P.Gobzemis uzsvēra, ka KKP apsaimniekoto māju iedzīvotājiem tā jāpiesaka: „Mums vislabāk patīktu, ja pagastā būtu kāds, kurš varētu zāli nopļaut. Varianti ir visdažādākie, piemēram, par mājas naudu varam nopirkt plāvēju, ja kāds iemītnieks uzņemtos to darīt.”

SOCIĀLIE PAKALPOJUMI ĻOTI PIEPRASĪTI

Domes priekšsēde Inga Bērziņa informēja, ka Latvijas Sarkanais Krusts par Rendas skolas telpām ir ieinteresējies. Gan šī organizācija, gan Latvijas Samariešu apvienība aktīvi darbojas visā Kurzemē, ierīko sociālās aprūpes iestādes, sniedz dažādus pakalpojumus. Priekšsēde uzsvēra, ka vientuļiem ļaudīm gados būtu vajadzīga palīdzība ārpus pansionāta, lai katrs var dzīvot patstāvīgi, tikai aprūpētāja uzraudzībā. Šāds sociālās palīdzības veids pašvaldībai būtu daudz lētāks nekā iedzīvotāja uzturēšanās pansionātā, un par sociālo dzīvokļu izveidi jau tiek domāts. Vārmē tas veciem cilvēkiem jau tiek nodrošināts. I.Bērziņa no sociālajiem darbiniekiem dzirdējusi, ka nomaļos laukos daudzi vientuļie palīdzību neprasa, tomēr tā būtu vajadzīga.

Vairāki pārvalžu vadītāji atzina, ka šādi pensionāri ir, bet viņi

Globālās pozicionēšanas sistēma jau ir visās KKP atkritumu mašīnās, tāpat videokameras.

Līdz 1. jūlijam tiks ieviesta sistēma, kurā visi atkritumu konteineri būs elektroniski čipēti. Varēs nolasīt laiku un vietu, kur tie izbērti.

nevēlas iet prom no mājām, lai cik grūti būtu tikt galā ar ikdienas darbiem. I.Bērziņa aicināja izskatīt katru gadījumu, jo reizēm cilvēks pats savu varēšanu nespēj novērtēt.

Iveta Grīniņa

MEDIĶI INFORMĒ

Traumas gūst gan lieli, gan mazi

Stāsta Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta (NMPD) Kurzemes reģionālā centra statistiķe Dārta Ģirģensone.

No 18. līdz 25. maijam Kuldīgas, Alsungas un Skrundas novadā ātrās palīdzības mediķi devušies uz 74 izsaukumiem. Uz slimnīcu aizvesti 46 pacienti, no tiem seši bērni. Deviņi vīrieši, kuriem sniegta medicīniskā palīdzība, bijuši alkohola reibumā.

Kuldīgā notikuši divi savstarpēji nesaistīti kautiņi, kuros cietuši divi vīrieši. Viens no viņiem bijis alkohola reibumā. 54 gadus vecs vīrietis Vārmes pagastā kritis, braucot ar divriteni, un ar mugurkaula kakla skriemeļu lūzumu nogādāts slimnīcā. Astoņgadīgs zēns skolā daudzījies, ar pēcpusi uzkrītis virsū kaut kam asam un guvis vaļēju brūci. 13 gadus vecs zēns guvis traumu uz

batuta un ar iespējamu smadzeņu satricinājumu un žokļa kaula lūzumu nogādāts slimnīcā. Skrundā 49 gadus veca sieviete, dejojot tautas dejas, pakritusi un sasitusi roku. 39 gadus veca sieviete bērnu dārzā lekusi uz vienas kājas *klasītes* un guvusi apakšstilba muskuļu cīpslu bojājumu. 83 gadus vecai sievietei uz ielas aizķērusies kāja, viņa kritusi un pārsitusi galvu.

Palielinājies to cilvēku skaits, kuri griežas pie mediķiem ar lūgumu izņemt piesūkušos ērci. NMPD speciālisti aicina būt uzmanīgiem – ejot zaļumos, lietot kukaiņu atbaidīšanas līdzekļus un atbilstoši ģērbties.

Uzklāstāja Iveta Grīniņa

Swedbank Kuldīgas filiāles klientu apkalpošanas darba laikiem izmaiņas

Swedbank regulāri seko klientu paradumiem un aktivitātei pakalpojumu izmantošanā, pielāgojot bankas infrastruktūru pieprasījumam un klientu plūsmām. Līdz ar to informējam, ka no 2. jūlija mainīsies Kuldīgas filiāles darba laiks.

Turpmāk klientu apkalpošana tiks veikta:

pirmdienās 9.00–18.00,
trešdienās 9.00–16.00,
piektdienās 9.00–16.00,
(pusdienu pārtraukums 13.00–14.00).

Otrdienās un ceturtdienās filiālē klientu apkalpošana nenotiks.

Pārējās dienās klientiem arī turpmāk būs pieejami visi līdz šim sniegtie pakalpojumi: bankas darbinieki palīdzēs veikt darījumus, konsultēs par jaunajiem pakalpojumiem, palīdzēs tos noformēt. Atgādinām, ka pakalpojumus var saņemt attālināti – Swedbank internetbankā. Tur arī informācija par filiālēm, naudas iemaksas un izmaksas bankomātiem, darba laiku.

Velodiena un velonakts

(Turpinājums no 1. lappuses.)

Putekļainie un saules pielietie ceļi

Dienā dalībnieki varēja izbraukt trīs dažādas (15, 30 un 45 km) distances, naktī – 15 km. Maršruts veda pa Kuldīgu, Kurmāles, Pelču un Snēpeles pagastu. Braucienos kopā ar draugiem vai ģimeni varēja iepazīt novadu, baudīt dabu, labu kompāniju. Trases pieturās varēja veldzēties ar ūdeni, veikt uzdevumus, dalīties iespaidos.

Grupa *Velokurjers* bija atbraukusi no Rīgas. Dace Kešāne un Ieva Immere pastāstīja, ka vēlas demonstrēt velosipēdu dažādību un šī transporta līdzekļa priekšrocības. Trase devās elektrovelosipēdi, viens trīsritenis un kravas velosipēdi – kargo, kuros var pārvadāt līdz 100 kg.

Kuldīdznieces Līva Kesenfelde, Ieva Kesenfelde un Diāna Mihailova kopā ar pasākuma vadītāju Māri Grigali un Raitu Valteru gatavoja 30 km maršrutam. R.Valters distanci veica ar restaurētu 1936. gadā ražotu *Ērenpreiss* velosipēdu.

Kristapa Igara braucamais aprīkots ar daudzām lampiņām un rāciju – viņš kopā ar domubiedriem organizācijā *Nightride Rīga* organizē nakts braucienus: „Katru piektdienu tiekamies pie Dailies teātra, citreiz atnāk 20, citreiz 150 cilvēki.”

- Velofestivālā piedalījās ap 1000 riteņbraucēju.
- 2018. gada velofestivāla maršruti – Kuldīgas aktīvās atpūtas centrā un www.velokuldiga.lv.

Rudbāržnieki Aiga Tobanoviča un Kaspars Upenieks ir pastāvīgi festivāla dalībnieki. Kopā ar viņiem piedalās arī dēli: Gerhards, kuram ir 9 mēneši, un 2,7 gadus vecais Gustavs, kurš festivālā piedalās jau trešo reizi.

Prieks visiem vecumiem

Tie, kuri nedevēs trasē, varēja piedalīties darbnīcās, konkursos, norisinājās dažādas izklaides bērniem, tai skaitā sestais *Dip&dap* skrejriteņu čempionāts.

Kontrolpunktā pie *Sauleskalniem* ar uzdevumu sašķirot atkritumus Irina, Mīla un Vladislavs no Jelgavas tika galā ātri. Irina atklāja, ka piecgadīgā Mīla, kura nesēn iemācījusies braukt ar riteņi, 30 km nobraukusi smaidot, lai arī ceļi vietām bijuši grumbuļaini. Tētis Vladislavs esot riteņbraucējs.

Dānijas vēstnieks Latvijā Hanss Braks vizina kundzes ar rikšu.

Šogad Kuldīgas velofestivāla rīkotāju sadarbības partneris ir Dānija. Tās vēstniecība Latvijā kopā ar Dānijas Kultūras institūtu un farmācijas uzņēmumu *Novo Nordisk* bija sarūpējuši atsevišķu programmu. Dānijas vēstnieks Latvijā Hanss Braks priecējās, ka viņu telti apmeklējuši ļoti daudz bērnu – tapuši vairāk nekā 100 zīmējumi par tēmu *Mans sapņu velosipēds*. Izlozes kārtā pie balvām tika Laima Ozola, Kristers Viļums un Elizabete Paulo. Bija iespēja virtuālajā realitātē izbraukt Kopenhāgeni un skatīties filmas, veselības telti – izmērīt ķermeņa indeksu, asinsspiedienu, pagaršot veselīgus kokteiļus un salātus. Pats H.Braks kopā ar ģimeni izbrauca 15 km maršrutu.

Gaisma tumsā

Nakts braucienā velosipēdi devās 15 kilometru trasē, baudot gaismas spēles.

Pēc atgriešanās no nakts brauciena kuldīdznieki Raivis Strazdiņš, Laura Strazdiņa un Kārlis Ivanovskis mieloja organizatoru sarūpēto zupu un dalās iespaidos. Jauniešiem visvairāk patikusi vieta pie Pelču pils, kur grieziesies diskobumba, bijuši dūmi, skaisti izgaismotas saliņas dīķī. Laura un Kārlis braukuši arī 30 km dienā.

Organizācijas *Zero Waste Brother* gaismas darbnīcā ar padomdevēju palīdzību varēja apdarināt velosipēdu un tērpu ar gaismu atstarojošiem elementiem. „Padarām riteņus spožus!” sacīja Krišjānis Liepa.

Lailas Liepiņas teksts un foto

Nīcas aristokrātija

✎ Linda Kilevica, "Kurzemes Vārds"

Pirmais tenors ir diagnoze. Otrie tenori ir gudrāki, dzied tikai kaut kādas harmonijas. Otrie basi visā Latvijā slavēti par basso profundo*.

Pirmie basi – kora elite. Iztēlojieties aiz katras diriģenta Jēkaba Ozoliņa pateiktās frāzes Nīcas vīru kora četrbalsīgos smieklos! Tā nu viņi sanākuši uz mēģinājumu – no skolas, no sava uzņēmuma, no skaistām lauku mājām, cits no rokmūzikas uz kora dziesmu pārkvalificējies. "Vīri ir baigi iecentrēti uz to, ka ir jādzied pareizi. Retā korī ir tā, ka dziedātāji paši dod signālu, ka kāda vieta bija ne tāda, kā vajag. Esmu par to ļoti pateicīgs," vīrus slavē kora vadītājs.

NEPARASTI VEČI

"Lai mūs sarātu," uz jautājumu, kāpēc vīri otrdienu vakaros nāk kopā uz mēģinājumu, ar viltīgu smaidiņu atbild visvecākais dziedātājs Imants Kaire. "Mūs Jēkabs ne pa knapi rāj. Bet mēs esam laimīgi, ka mūs sarāj, un ņemamies prātā." Veci mēs neesam, bet seni, vīri atzīst, izskaitļojuši, ka korī vidējais vecums esot ap 56 ar kapeiķiem.

* Itāļu valodā – dziļš bass.

DZIESMU SVĒTKI 6

Tāda pils kā neviena cita Latvijā

✎ Ieva Vilmane, "Saldus Zeme"

„Jums, jaunaucnieki, pieder pušķinisks skaistums,” – tā 2016. gadā pirmajos Jaunaucnes pils dārza svētkos jūsmoja operdziedātāja Evita Zālīte. Elpa aizraujas arī tiem, kas mēdz sevi apbalvot ar pasaules kultūras delikatesēm. Un arī tiem, kas Saldus novada nomales pilī iemaldās nejauši.

Jaunaucnes pils dzīvo, tāpēc tajā ir svētki un nevis otrādi. Pils zied aizvien krāšņāk, lai gan administratīvas, politiskas un citas pārmaiņu salnas kodus vairākkārt. Piemēram, 2009. gadā likvidēja pils iepriekšējo iemītnieku Jaunaucnes pamatskolu, tāpēc daudzi paredzēja ēkas bojāeju. Nekā! – ap muižas kompleksu sastājās un rokās sadēvēs biedrība "Mēs Jaunaucei". Tās galvenā dzirkstele ir skolas pēdējā direktore Inguna Balcere. Viņu vada pārliecība, ka Jaunaucnes pils ir Latvijā unikāls arhitektūras mantojums, tāpēc ir vērts rauties pušu. I. Balcere rēķina, ka biedrība pašvaldības īpašumam piesaistījusi aptuveni 500 tūkstošus eiro no valsts un Eiropas Savienības – neaptverama summa vietai, kas atrodas tālā un ekonomiski pasīvā Saldus novada nomalē.

Jaunaucnieki vienmēr zinājuši, ka viņu pils ir dārgums, taču runāt par to skaļi un pārliecinoši iedrošināja Rundāles pils direktors Imants Lancmanis. Viņš uzsvēra, ka baltvacu muižnieku baronu Ropu dzīvojamā māja Latvijā ir ievērojama tāpēc, ka tajā saglabājies daudz kas autentisks un nesabojāts. Mākslas zinātnieks Dainis Brūģis "Saldus Zemei" reiz izskaidroja, ka nelielā pils ir vienīgā Latvijā, no kuras smelties tik daudz zināšanu par 19. gadsimta pirmās puses interjeru un arhitektūru. Jaunaucnes pils glabā informāciju, kā Latvijā restaurēt daudz lielākas un greznākas pilis.

TRADĪCIJAS 2

EGONA ZĪVERTA FOTO

✎ Ilze Kļepikova, "Kurzemes Vārds"

Vēsture, politiskās norises, sociālekonomiskā attīstība – tas viss ietekmē arī modi. Ar to, kas bija modē pagājušā gadsimta 20. un 30. "Art Deco stils. Starpkaru perioda mode. 1918–1939", kas veidota no starptautiski pazīstamā modes vēsturnieka Aleksandra Vasiļjeva kolekcijas.

Art Deco stila mode veidojās pēc Pirmā pasaules kara, 20. gados, izstādi ievadot ar lekciju, pastāstīja modes vēsturnieks A. Vasiļjevs. Starpkaru laika modi būtiski ietekmēja Pirmā pasaules kara sekas – daudz vīriešu bija krituši,

sieviešu bija krietni vairāk, dzimumu disproporcija mudināja sievietes kļūt sievišķīgākām, atklāt vairāk no sava ķermeņa, lai savaldzinātu vīriešus, turklāt izmaiņas modē noteica arī sieviešu emancipācija un darba gaitu uzsākšana – daudzas ģimenes bija zaudējušas apgādniekus, tāpēc iztiku bija jāsāk pelnīt sievietēm pašām. Daudzām nācās savienot sievišķību, stilu un eleganci, rūpes par māju un bērniem ar profesionālu darbošanos. 20. gados bija pieprasīti jauni profesiju veidi, ar kuriem sievietes agrāk nenodarbojās. Telefoniste, sekretāre. Strādājošas sievietes sāka izmantot sabiedrisko transportu, arī pašas sēsties pie auto stūres, tādēļ apģērbam bija jākļūst ērtākam, bija jāatbilst kā-

jas, tāpēc tērpi kļuva īsāki. 1924. gadā Parīzē notikusi olimpiāde daudzās sievietes rosināja nodarboties ar sportu, modē nāca sportiska figūra. Tā pieprasīja šaurus gurnus, nelielas krūtis un diezgan taisnus plecus. Tiesa, slaidis augums bija gandrīz visām sievietēm, jo aizvadītie kara gadi ar ēdiena pārbagātību nebija lutinājuši. Tā kā vairs nebija korsetu, vidukļa līnija "nokrita" līdz gurnu līnijai. Modē bija ienākusi ģeometrija un pērliņu un stikla bumbuņu izšuvumi tērpos. Tas bija saistīts ar Tutanhamonas kapeņu atvēršanu, kas notika Ēģiptē 1922./1923. gadā. Tajās atrada ne tikai milzum daudz zelta priekšmetu, bet arī lietas, kas veidotas no perliņiem, to izšuvumi kļuva ļoti populāri.

MODES VĒSTURE 4

Tāda pils kā neviena cita Latvijā

JAUNAUCES PILS FOTO

DĀRZA SVĒTKI JAUNAUCES PILĪ vienmēr tematiski un stilistiski citē pils vēsturi.

1

Ilgu laiku pils piederēja Jaunaucē pagasta pārvaldei. Skolai regulāri pietrūka naudas lielākiem remontdarbiem un pārbūvēm, tomēr pat ar nelielu finansējumu tika atjaunots parks un pils interjers, piemēram, ampīra krāsnis un ciļņi. Skolas kolektīvam ne vienmēr izdevās pasargāt pili no postījumiem. Vēl tagad ar sausmām jāatceras kolhoza laiki, kad ēkas visgreznākajā telpā, kupolzālē, bija ierīkota sporta zāle.

“2000. gadā Jaunaucē pils bija viena no 26 pilīm un muižām, kas dibināja Latvijas Piļu un muižu asociāciju. Tās virsuzdevums – popularizēt pareizu seno ēku apsaimniekošanu. Asociācijai bija un joprojām ir svarīgi izglītēt sabiedrību par to, kāds skaistums mums pieder, savukārt seno

ēku īpašniekiem un apsaimniekotājiem mācām, ko darīt viņu vērtīgos namos, un stāstām, kāpēc tas vajadzīgs,” stāsta organizācijas dalībniece un valdes triju sasaukumu pārstāve. Jāpiebilst, ka viņai ļoti daudz nākas skaidrot pašvaldībai, jo vairākiem lēmumu pieņēmējiem Jaunaucē pils ir tikai tāla perifērija, ka interese līdz tai nesniedzas.

“Mēs negribam tik baisu kļūdu, kāda pieļauta daudzās pilīs Latvijā, tām kļūstot tik izsmalcinātām un dārgām, ka vietējie cilvēki tur vairs neiederas. Mūsu mērķauditorijā vienmēr būs jaunaucēnieki un tikai pēc tam tūristi. Arī kultūras pasākumos vispirms vēlamies redzēt pagasta iedzīvotājus. Katru mūsu svētku pamatā ir Jaunaucē pils gides Lūcijas Siliņas atrasts un pamatīgi izpētīts fakts,” skaidro

dārza svētku idejas autore un režisore. Viņa piekrīt, ka standarta programma būtu lētāka un ērtāka, taču tādā gadījumā jaunaucēnieki piedāvātu to pašu, ko desmitiem citu rīkotāju. “Latvijā ir tik daudzveidīgs kultūras un tūrisma piedāvājums, ka mūsu vienīgā izvēle ir būt specifiskiem! Pasākumiem un visu veidu piedāvājumiem jābūt generētiem vietēja unikālītātē,” piebilst I. Balcere.

Viņa ielūdz uz dārza svētkiem, jo tajos varēs saņemt arī Kurzemes tūrisma asociācijas rīkotās akcijas “Apceļo Kurzemi!” zīmogu. Iepriekšējos gados šajā akcijā piedalījās Jaunaucē pils, bet pirmo gadu – tās pasākums. Vēl Jaunaucē pils piedalās Latvijas Piļu un muižu asociācijas akcijā “Apceļosim Latvijas pilis un muižas”. Šogad sadarbībā ar radniecīgām organizācijām Lietuvā un Igaunijā ceļošanas seriāls izvērties pa visu Baltiju. Oktobra pēdējā sestdienā Latviju noslēpumainu dara Leģendu nakts, un arī Jaunaucē atdzīvojas veco laiku runas, nostāsti un notikumi...

Jaunaucēnieki neskaita, cik daudz laika un darba iztērē, sagaidot tūristus un kultūras gardēžus. Būtiski, ka viņi arī notikumu virpulī vai finansiāli nelabvēlīgos brīžos neatsakās no pašu izvirzīta mērķa – Jaunaucē pilij jākļūst par valsts akreditētu muzeju.

“Mēs jau darām muzejnieku darbu, jo redzam pili visu Latvijas muzeju saimē. Darbojamies divos virzienos, ieskaitot visu, kas saistīts ar skolas mitināšanos pilī (mums ir autentiskas ekspozīcijas par padomju laika skolu, piemēram, 60. gados veidots fizikas un ķīmijas kabinets ar visu

2017. gadā jaunaucēnieki atdarināja 1903. gadu, jo tad pils parkā izveidoja tenisa laukumu. Dārza svētkos demonstrēja tērpus, kādos vietējie muižnieki spēlēja tolaik Eiropā populāro pāru spēli. Katrām dārza svētkiem to rīkotāja biedrība “Mēs Jaunaucēi” uzšuj vienu vēsturiski precīzu tērpu sievietei un vīrietim. Kolekcija būs pabeigta, kad garderobe aptvers Ropu laikus Jaunaucē (1815–1920).

aprikojumu, ir arī sporta zāle ar dažādu gadu aprikojumu un piederumiem), precīzē I. Balcere. Muzeja vēl nav, taču jau ir izcila darbinieku komanda: I. Balcerei ir četras augstākās izglītības, ieskaitot vēstures bakalaura grādu; krājuma glabātājai Ingridai Leibai divas augstākās izglītības, no tām viena arhitektūrā, arī gidei L. Siliņai ir divas augstākās

izglītības. Daudzveidīga pieredze un zināšanas ir arī biedrības “Mēs Jaunaucēi” biedriem. Pasākumos, projektos un citos atbildīgos notikumos iesaistās divdesmit trīsdesmit cilvēku. Tikai daži dzīvo pagastā, pārējie iekārtojušies pilsētās. Lai kur arī būtu, Jaunaucē vienmēr viņiem šķitusi vien rokas stiepiena attālumā. ■

“Un kā, lūdzu, jāģērbjas?” Svētku organizētājiem nav īpašu prasību attiecībā uz viesu apģērbu, tomēr viņi ilgi atceras tos, kuru tērps, frizūra vai aksesuāri iederas pasākuma vēsturiskajā rāmī. Ievērojams, ka aizvien vairāk sieviešu ierodas kleitās vai svārkos un ar vasaras platmalī galvā. Mūsdienu vīriešiem lielākoties nav vasaras uzvalka, tāpēc viņi savā garderobē izvēlas solīdāko un siltam laikam piemērotāko. Attēlā 1915. gada matu mode – iedvesmai.

3. jūnijā 12.00 atkal atgriezīsies 1915. gads, kad pils īpašnieki Ropi rīkoja balli, pavadot karā jauno baronu Joahimu Ropu.

- 13.00 mākslas zinātniece Ina Līna stāstīs par muižniecības balles tērpiem 20. gadsimta sākumā un komentēs paraugdemonstrējumu.
- 14.00 Jaunaucē pils seno deju kopa un Latvijas Mūzikas akadēmijas pasniedzēja Guna Ezermale atgādinās par raksturīgākajām sarīkojumu dejām 1915. gadā.
- 14.30 vokālistu un Latvijas Nacionālā simfoniskā orķestra mūziķu klasiskās mūzikas koncerts “Sapnis par balli”.
- 15.30 ekskursija “Jaunaucē pils ampīra interjers laiku lokos”.
- Vēl paredzēta kroketa spēle, izjādes, vizināšanās pajūgā un citas muižniecībai raksturīgas nodarbes. Ieeja ir bez maksas, taču tiks vākti ziedojumi medību trofeju istabas griestu rozetes atjaunošanai.

Sanāca kopā vienai ballei

✍ Jolanta Hercenberga,
"Kurzemnieks"

Isā laikā popularitāti guvušajai un tautā iemīļtajai grupai "Rumbas kvartets", kas izpilda pagājušajā gadsimtā no divdesmitajiem līdz agrīnā pēckara gadiem dziedātās dziesmas, 26. maijā aprit pieci gadi kopš pirmās uzstāšanās.

Grupas solists Artis Šimpermanis, kurš spēlē arī akordeonu, pastāsta, ka tam, lai "Rumbas kvartets" izveidotos, līdzās bijusi arī veiksmē. Jānis Jansons, zinot, ka Artis spēlē akordeonu, uzrunāja viņu, lai Kuldīga pilsetas svētkos nospēlētu vienu zaļumballi. Lai arī Artis toreiz Gunti Stuceru neesot pazinis personīgi, taču zinājis, ka viņi abi ar dēlu Rolandu Stuceru spēlē tubas, piezvanījis un izteicis piedāvājumu. Norunājuši organizēt mēģinājumu un nospēlēt to balli. Pie sitaminstrumentiem pieaicinājuši Varliju Štromani. Pilsetas svētki Kuldīgā ir jūlijā, bet viņi jau bija šo to samēģinājuši līdz tiem, tāpēc maija nogalē pirmo reizi uzstājās velodienā Kuldīgā Pilsetas dārzā.

LAI SAPROT, NO KURIENES

Grupas nosaukums esot radies pārdesmit minūtēs, jo atkal zvanījis Jānis, kuram apsolijuši spēlēt svētkos, un vaicājis pēc tā, jo esot jādod drukāt reklāmas bukletus tipogrāfijā. Artis esot izdomājis nosaukumu "Rumbas

ielas mazais valša orķestris", bet Guntis iebildis, ka tik garu būs grūti drukāt uz afišas. Vārdu "rumba" tomēr atstājuši no sākotnējā varianta, jo gribējuši, lai grupa asociējas ar Kuldīgu, bet vārdu "kvartets" pielikuši, jo ir četri spēlētāji. Pēc svētkiem aizvien biežāk aicināti kaut kur spēlēt, un tā muzicēšana aizsākusies.

Laika gaitā mainījušies bundzinieki – grupā ienācis Gatis Lagzdenieks, kurš šobrīd spēlē "Montanā", bet viņa vietā pirms pusotra gada "Rumbas kvartetam" pievienojies Kristers Hartmanis.

Ikdienā mūziķi strādā katrs savā pamatdarbā, bet vairums brīvdienā tiek atvēlētas muzicēšanai. Artis uzņēmumā "Latvijas pats" ir mārketinga speciālists Kurzemes reģionā, Guntis ir uzņēmējs, krodziņa "Klūdziņa" īpašnieks, Rolands ir mērnieka palīgs, bet jaunākais grupas dalībnieks Kristers, vienīgais talsinieks kuldīdznieku kompānijā, mācās Ventspils mūzikas vidusskolā sitamo instrumentu spēli.

UZSPĒLĒSIET, KAD MANIS VAIRS NEBŪS?

Grupas dalībnieki atzīst, ka klausītāju mīlestību izjutot ikreiz koncertos. Būtiski esot, ka šo viņu vaļasprieku un dzīvesveidu atbalstot ģimenes. "Reti kuras sievas saņem tik daudz ziedu kā muzikantu sievas," saka Artis, "jo

pēc koncertiem mēs tos vedam viņām. Arī mūsu klausītāju dāvinātās šokolādes, villaines, plecu lakatus, adītās zeķes."

Bieži pasākumos cilvēki atnesot savu dziesmu kladi, nodziedot kādu sev zināmu dziesmu. Vecākā dziesmu klade esot 1928. gadā tapusi – vecajā drukā, ar tinti rakstīta.

Rolands smeļ, ka gandrīz katrā koncertā jūtot klausītāju mīlestību, jo tie viņus bučojot nost uz skatuves, bet Guntis smaidot pastāsta, ka pēc viena koncerta pienākusi klāt paveca sieviete un teikusi, ka nu var droši mirt, jo beidzot ir viņus redzējusi dzīvē. Kādā citā reizē viena sieviete jautājusi, vai viņi spēlē arī bērēs. Pēc apstipriņošanas atbildes saņemšanas sieviete teikusi, ka vēl jau nevajagot, bet iedošot bērniem viņu telefona numuru, lai sazvana, kad pienāks vajadzība.

RITENIS IEGRIEZĀS

Jautāti, kā tik ātri izdevās iegūt popularitāti, ka nu jau vairākus gadus ik nedēļas nogali viņus aicina kādā pasākumā spēlēt, Artis saka, ka esot nostrādājusi televīzijas maģija. Jau pirmajā gadā esot piedalījušies šlageraptauja ar dziesmu "Kur esi tu?" un ieguvuši otro vietu. Izdevuši ar tādu pašu nosaukumu kā dziesmai savu pirmo albumu un ar tā koncertprogrammu braukājuši pa Latviju.

"Līdzko parādījāmies televīzijā,

tā ritenis iegriezās," stāsta Artis. "Nāca piedāvājumi piedalīties koncertos, ballēs, privātajos pasākumos. Runājām ar šlageraptaujas veidotājiem Gunti Skrastiņu un Arvīdu Babri, ka līdz "Rumbas kvartetam" tā mūzikas niša, ko mēs spēlējam, bija tukša, bet cilvēkiem tāda veida dziesmas patīk."

Otrs albums nācis klajā ar nosaukumu "Cita dziesma". Tas radies tādēļ, ka kādā pasākumā Artis sajaucis dziesmas sākumu, bet, labi zinot, ka pats pie vainas, paskatījies uz Gunti un pateicis: "Cita dziesma." No tā klausītāji vareņūši saprast, ka Guntis sajaucis dziesmu. Šis pārpratums, kas grupas dalībniekiem licis ne vienu reizi vien pasmieties, iemūžināts albuma nosaukumā.

Vēl divus gadus grupa šlageraptauja ieguvusi pa otram vietai, bet 2017. gadā ar dziesmu "Tur, kur Pērse čalo" tikusi pie galvenās godalgas. Balvā ieguvuši iespēju veselu gadu izmantot "Amigo" dāvāto busu un degvienu braucieniem uz koncertiem. Mūziķi saka, ka tā ir labākā dāvana, kāda vien grupai var būt.

Trešais, šobrīd pēdējais izdots albums "Vecmeistara dziedātās dziesmas" klajā nācis nesen. Tajā ir 11 Eduarda Rozenštrauha savulaik dziedāti gabali, jo albums tapis ne tikai Latvijas, bet arī E. Rozenštrauha simtgades gaidās.

SAVU SAPNI PIEPILDA

Jautāti, kas rada gandarījumu,

spēlējot grupā, Guntis saka, ka, lai arī pēc gadiem esot vecāka, kopā ar šiem puīšiem jūtoties par 20 gadiem jaunāks. Tā esot viņa iespēja iet līdzī laimam. Viņš lieto viedtālruni, esot aktīvs sociālajos tīklos, kaut gan agrāk esot uzskatījis, ka viedtālrunis viņam nav vajadzīgs, jo telefons nepieciešams, tikai lai piezvanītu. Guntis ir pārliecināts, ka arī tas, cik vecs katrs cilvēks jūtas, ir katra paša galvā.

Artis atzīst, ka līdz ar grupas izveidi ir piepildījies kāds viņa klusībā lolots sens sapnis, kam vēl pirms vairākiem gadiem pašam esot bijis grūti noticēt. Mazs puika būdams, viņš pašmācības ceļā iemācījies spēlēt akordeonu, bet nekad neesot atļāvis pat cerēt, ka varētu spēlēt arī ārpus dzimtas saietiem un godiem.

Kristeram būtiski šķiet tas, ka īsā laikā guvis lielu skatuves pieredzi kopā ar nobriedušiem vīriem. Iepriekš viņš vairāk spēlējis ar vienaudžiem, un tas atšķiroties. Rolands atzīst, ka viņam patīk spēlēt kopā ar tēvu, un tas nozīmē, ka ļoti daudzas nedēļas nogales viņi pavada kopā, kopīgi gūstot arī pozitīvas emocijas.

Nupat ir noslēgusies grupas astoņu koncertu tūre, kas esot bijusi ļoti veiksmīga. Visur koncerti bijuši ļoti apmeklēti, bet Talsos un Cēsīs jau nedēļu pirms pasākuma biļetes bijušas izpārdotas. Grupas dalībnieki saka, ka tā ir milzīga klausītāju atzinība, ko viņi novērtē. ■

"Rumbas kvarteta" dalībniekiem Guntim Stuceram, Kristeram Hartmanim, Rolandam Stuceram un Artim Šimpermanim krodziņa "Klūdziņa" dārzā ir iecienīta tikšanās vieta pirms braucieniem uz koncertiem.

Art Deco. Spožums un sievišķība

Viens no būtiskiem Art Deco stila tērpu siluētiem ir tas, kurš imitē rokoko laiku. Tādi svētku tērpi bija efektīgi un pamanāmi, taču nepiemēroti, lai sēstos auto vai pārvietotos sabiedriskajā transportā.

Art Deco stila modi var iedalīt divos posmos. 20. gadi ir spožuma un greznības laiks, bet 30. gadi – pieticības un sievišķības apliecinājums. Taču kopumā tas ir sieviešu emancipācijas laiks, ko veicināja dzimumu disproporcija, kas radās, karā krītot daudziem vīriešiem.

Ne tikai tērpi, bet arī aksesuāri, somiņas, arī apavi šai laikā bieži vien apstrādāti un akcentēti ar spožiem elementiem. Tie ir gan zelts, sudrabs, briljanti, gan mākslīgie dārgakmeņi, stikla pārļites u.c. Bižutērija 20. gados ir populāra, jo ne visi var atļauties īstas dārglietas, taču izskatīties kā no augstākās sabiedrības gan vēlas. Daudzi līdz tam vērtīgi un aktuāli materiāli, kā ziloņkauls, bruņurupuča bruņas, iziet no modes dārdzības dēļ. Šai laikā aktuāls kļūst parfimērijas jaunums, ko labi zinām līdz pat šodienai, – smaržas “Chanel No 5”, kas pirmoreiz parādās 1921. gadā.

20. gados modē bija eksotisku dzīvnieku kažokādas. Bez parastās polārlapsas un ūdeles tērpu nēsātājam patika arī savvaļas mērkaķa kažokāda.

Bārkstis, ziedu buketes un ķekari kā akcents uz pleca vai citviet tērpā – arī šīs detaļas raksturīgas Art Deco stila svētku tērpiem.

Tā kā modē ir mazas cepures, adatas, ar ko tās nostiprina, ir īsas. Ģeometriskie ornamentu ir modē ne tikai tērpos, bet arī aksesuāros, piemēram, somiņās, šai laikā parādās tā saucamās clutch somas. Tajās sievietes turēja “Chanel No 5” flakoniņu, kabatlakatiņu, piezīmju grāmatiņu, zīmuli, lūpkrāsu un pūderi. Kosmētikai bija ļoti liela nozīme.

1

Šī mode ātri izplatījās Parīzes modes namos. Un tobrīd popularitāti iekarojusi džeza mūzika un dejas, kā fokstrots, čarlstons, sievieti, tērpu spožu pērlišu izsūtā kleitā ar bārkstīm, darīja ļoti pievilcīgu.

Strauji tika ieviesta elektrība, un parādījās jauns izklaides veids – naktsklubi. Un dzīve kūsāt kūsāja. Tādas liksmes un spožuma iemesls bija kara beigas un eiforija par labāku nākotni. Prieks par dzīvi 20. gados izpaudās košās krāsās. Modē nāca īss matu griezumš, kam pavisam pragmatisks iemesls – pēc kara karstā ūdens un mazgāšanas līdzekļu trūkums piespieda sievietes atteikties no gariem matiem. Īsa griezumš kopšana bija vieglāka, aizņēma mazāk laika. Modē parādījās iedegums. Tas mudināja sievietes izvēlēties košākas krāsas apģērbā, lai tās kontrastētu ar nosauļoto ādu. Sievietes arvien vairāk sāka lietot kosmētiku, tumšu lūpkrāsu, akcentēja acis, aktuāls kļuva sievietes vampa tēls.

Dzīves svinēšana apstājās 1929. gadā, kad ASV notika banku krīze un sākās tā sauktā lielā depresija. Tā daudzus piespieda atgriezties pie ģimenes vērtībām. Arī modē ienāca krāsas pārmaiņas. Tērpus, kas vēl nesen atsedza sievietes rokas, kājas un pat muguru, aizstāja apģērbs, kas vairāk nosedza ķermeņa daļas, svārkis kļuva garāki, izšuvumu bija mazāk. 30. gados notika atgriešanās pie sievišķīga silueta ar akcentu uz krūtīm, vidukli un gurniem. Šajā laikā modē parādījās uzsvars uz pleciem, kas gan raksturoja sportiskumu, gan tolaik notiekošo sabiedrības militarizāciju. Un 1939. gadā sākās Otrais pasaules karš. ■

“Ne tikai iesnas ir lipīgas, arī prieks ir lipīgs,” pārliecinājusies Klaunu muzeja saimniece Ilze Pumpure jeb klaunīte Pendele.

EDGARA LĀČA FOTO

“Es saku: prieks izglābs pasauli!”

Elīna Lāce, “Talsu Vēstis”

Jau divus gadus talsenīki var lepoties ar to, ka tieši Talsos izveidojies un plašu interesi raisījis Latvijā pirmais Klaunu muzejs. Īstie muzejnieki varbūt savu reizi pavīpsnā, nojaušot, ka šai vietai ir maz kopīga ar nopietnā vārdā nosaukto iestāžu pamatfunkciju veikšanu, un nūdien – Klaunu muzejā nopietnībai nav vietas. Gluži pretēji – tas radīts ar vienu vienīgu mērķi: dāvat prieku.

BĒRNIEM ĻOTI PATĪK

“Kad veidoju Klaunu muzeju, nemaz nezināju, kas tas būs un uz kuriem tas mani aizvedīs. Šī vieta aug kopā ar mani,” apliecina Klaunu muzeja saimniece Ilze Pumpure jeb klaunīte Pendele. Bez izaugsmes šajā vietā neiztikt, jo, strādājot nelielā pilsētā, uz dzimšanas dienu ballītēm pastāvīgi ierodas vieni un tie paši viesi. “Ir bērni, kuri ballīti apmeklē jau sesto reizi! Atliek tikai gudrot un gudrot, ko jaunu viņiem piedāvāt. Vecāki atzīst: “Bērni tik ļoti atkal grib uz Klaunu muzeju!” Bet tas jau man ir vislielākais kompliments. Arī paši bērni saka daudz miļņu vārdu un ballītēs ik pa laikam pieskrien samīļoties,” priedzējas Ilze.

Nereti gan vispirms jāspēj sadraudzēties ar tiem, kuri no klauniem baidās. Tas izdodoties itin viegli, kolīdz tiek pieminēti joki, triki un iespēja nopelnīt dāvanas. Ilze spriež, ka daļā bērnu bailes radījušas filmas, kurās aiz klauna grima slēpjas ļaundaris, bet daļu vienkārši biedē apkāršota, svešāda seja. Ar to rēķinoties, Pendeles lomā viņa nekad nekrāso visu seju, vien abpus sarkanajam klauna degunam uzzīmē pa kādam bumbulītēm. Tas gan padara viņu vieglāk atpazīstamu arī ārpus Klaunu muzeja, tāpēc Ilzi pat bankā uzrunā: “Jūs no tiem klauniem?” Savukārt bērni viņu ar aizdomām pētīt veikalos. “Nezinu, ko viņi domā – varbūt par to, vai es varētu būt tā pati Pendele, bet varbūt par to, vai es viņus atceros. Pēc vārdiem visus atcerēties nespēju, bet pēc sejam sazimēt varu. Viņiem tas ir svarīgi – ieskrien muzejā un uzreiz prasa: “Tu mani atceries?” Tad, protams, atbildu apstipriņoši,” apliecina Ilze.

Ir gan aplami iedomāties, ka Klaunu muzeju apmeklē tikai bērni. Mūsu sarunas dienā ciemoties pieteicies plašs skolotāju pulks, arī iepriekš te ne reizi vien laiku pavadijuši jaunlaulātie un atpūtas pasākumus rīkojuši pat ļoti nopietnu uzņēmumu un iestāžu kolektīvi. Klaunu muzejā vari ierasties kā ekskursants, lai izmēģinātu klauna amatu. Vari ekskursiju beigt ar radošo darbnīcu, kurā iemācīsies, piemēram, locīt balonus vai izgatavot žonglēšanas bumbiņas. Vari Pendeles vadībā svinēt dzimšanas dienu, iegūt jautru akcentu savai kāzu dienai, pavadīt laiku pēc bērnu kristībām. Vari savus svētkus aizvadīt arī sportiskā garā, ļaujot Pendelei pārtapt par smieklīgu treneri. Bērnu un jauniešu izklaidēm ārpus telpām te pieejami segveji, skrejriteņi un citi braucamrīki.

VAR SATIKT VISU LATVIJU

Uzņemot vairākus tūkstošus cilvēku, pirmie divi Klaunu muzeja darbības gadi paskrējuši ļoti ātri. Ilze pat nav centusies reklamēt savu piedāvājumu.

Ekstrēmākās esot dienas, kad nākas novadīt trīs ballītes pēc kārtas. “Tev jādara tā, lai maziņajam ir labi, lai vidējam ir interesanti un

lai vecākiem patīk! Kā to var? Nezinu! Tevī tas ir, un tu to sniedz citiem! Bet viegli nav. Pat pēc divām ballītēm, aizbraucot mājās, gribas pilnīgu klusumu un mieru. Gadās, ka pat nākamajā rītā vēl jūtos nogurusi, bet, kad ieraugu bērnu priecīgās, sajūsminātās acis, arī manī prieks atjaunojas. Ne tikai iesnas ir lipīgas, arī prieks ir lipīgs. Tu dāvā prieku un saņem prieku atpakaļ. Mēdz teikt, ka skaistums izglābs pasauli, bet es saku: prieks izglābs pasauli!” pārliecināta ir Ilze.

Kamēr citi lielās, kur nedēļas nogalē bijuši, viņai sestdienas un svētdienas ir karstākais darba laiks. “Toties visu Latviju šeit satieku!” Ilze saka un kalendārā lasa, no kurām vietām šonedēļ ieradīsies apmeklētāji: “Liepāja, Tukums, Tume, Līvberze, Pastende, Rucava, Vecpiebalga!”

Apmeklētāju plūsma visintensīvākā esot maijā, septembrī un decembrī, kad Ilze pārvēršas “klaunrūķi”, jo daudzi grib, lai Pendele pasniedz bērniem Ziemassvētku paciņas. Tāpat izglītības iestādes regulāri aicina piedalīties 1. septembra svinībās un izklaidumos, bet kultūras darbinieki vēlas, lai atraktīvs klauns papildinātu pilsētu un pagastu svētkus.

Liels atbalsts bijis Talsu novada fonda brīvprātīgā darbinieka klātbūtne ballītēs, mācot bērniem žonglēt. Arī šogad Ilze cer tikt pie tāda palīga, šoreiz – lai varētu piedāvāt ballītes angļu valodā. Bez palīga nevarot iztikt arī tad, kad ciemos brauc cilvēki ar īpašām vajadzībām. Viņi Klaunu muzejā ir mīļi gaidīti.

KURŠ GRIB BŪT KLAUNS?

Miniatūrajā klaunu pasaulītē pie sienām ir milzīgs daudzums fotogrāfiju un plakātu ar klauniem, pulksteni rotā klauns, spoguļi arī, bet tas vēl ir nieks, salīdzinot ar ievērojamo dažādu izmēru, krāsu un veidu klaunu lellīšu kolekciju, kas izvietota uz grīdas, plauktos un pat pie griestiem. Te mājvietu atraduši ap trijiem simtiem klaunu, liekot Ilzei sākt sapņot par plašāku Klaunu māju. Šo lellīšu dēļ viņa regulāri apstaigājot humpalu veikalus. “Kā es savus draugus lai atstāju tur, kur viņi nevienu nav vajadzīgi?” Ilze jautā, rēķinoties, ka šajā ziņā neviens viņu nesaprātis. Daudzi gan arī paši uzmeklē Ilzi, lai atdotu viņai kaut kur dabūtos klauniņus.

Starp citu, bērniem mēdzot būt nepatika pret vārdu “muzejs”. Viņi bilstoties, ka tā būs vieta, kur nāksies uzvesties klusu, būs aizliegts smieties, nekam nedrīkstēs pieskarties... Bet izrādās, ka Klaunu muzejā ir gluži pretēji! “Beigās jautāju: “Kurš grib būt klauns?” Visiem rokas ir gaisā: “Eeeee!” Izskatās, ka Latvija varētu kļūt par ļoti priecīgu valsti!” Ilze smejas. Viņa piedzīvojusi, ka pat visskeptiskāk noskaņotie Klaunu muzeja apmeklētāji galā galā atmaigst un ļaujas prieka infekcijai. Tā nu Ilze sevi pieķērusi cilvēkus dalām divās daļās: savējos (domājot tos, kuri jau bijuši Klaunu muzejā) un tajos, kuriem viss vēl priekšā.

Esot vērts paturēt prātā, ka Ilzei nav jēgas zvanīt, lai teiktu: “Ātri atbrauc un desmit minūtes kaut ko parādi!” Viņa skaidro: “Man tas nav desmit minūšu pasākums, tāpēc arī uz Klaunu muzeju ir iepriekš jāpiesakās. Nevar būt tā, ka tev ir triku pilnas kabatas un pats no rīta līdz vakaram esi gatavs! Tas ir gana ilgs process, kamēr sagatavoju visu trikiem vajadzīgo, noslēpju to, ko pirms laika nevajag redzēt, sataisos, noskaņojos... Tikai tad brīnumi rodas, ja pirms tam ir ieguldīts liels darbs.” ■

Mazs ieskats klaunu lellīšu kolekcijā.

Nīcas aristokrātija

“Jūs dziedat sol, lai gan tur ir fa!” Jēkabs Ozoliņš (no labās) uzsver, ka Nīcas kori arī neliels sastāvs var iemācīties nodziedāt ļoti labi un pareizi.

ĢIRTA GERTSONA FOTO

kad es aiziešu no kora, es jums līdzēšu iemācīties Emiļa Melngaiļa “Rekviēmu”, izskaidro I.Kaire.

GRŪTS DARBS

Edmunds Klajums, kori saukts par Badžo, māk visas dziesmas no galvas. “Kādreiz mēs bijām 40,” viņš saka, “bet arī tagad kora skanējums ir tikpat labs, un tas ir tikai Jēkaba nopelns. Kamēr viņš vadīs, koris būs, un par mums runās labus vārdus visur, kur vien dziedāsim.”

Kas tad pie mums, tādiem veciem, nāks, nopūšas vīri, par kora rindu papildināšanos runājot. Ilmārs Vilnis: “Nīcā ir mūzikas skola, bet nav kas nāk.” Tomēr Nīcā esot trīs kori. “Ir vīru koris, sieviešu koris un tad, kad akurāt vajag, mums ir jauktais koris. Retā ciemā tā ir,” uzsver Imants. Visi vīri uzteic Nīcas novada pašvaldību par lielo atbalstu. Domes priekšsēdētājs Agris Petermanis bijis otrais tenors, bet, ievēlēts amatā, vairs nedzied.

Latvijā vīru kori šausmīgi iet mazumā, un novados tie ir mazskaitlīgi, nopūšas J. Ozoliņš. “Šogad Dziesmu svētkos nav nekā grūta, tirā klasika – dziesmas, kas jāzina jau gadiem. Bet vīriem ir jādzied arī kopkorī. Arī jauktajos koros vīru ir palicis tik maz, ka jākooperējas uz kopdziesmām. Savukārt jaukto koru vīriešiem jāiemācās vīru kora repertuārs.”

Dziesmu svētkus Latvijā iesāka tikai vīru kori. Kur tie šodien ir palikuši? “Bet 600 tūkstoši ļaužu oficiāli ir aizbraukuši uz ārzemēm. Desmitiem ārzemju latviešu kora brauks uz Dziesmu svētkiem no visām pasaules malām. Un muzikālā dzīve šeit netiek tā veidota, ka dzied no bērnodārza un skolas laika. Kādreiz Liepājas vidusskolās bija astoņi jaukie kori. Tagad ir viens, ko es vadu Valsts 1. ģimnāzijā. Meitenes dzied, puikas – ne. Jaunatnei tas dziesmas tikums sāk mazlietiņ zust. Turklāt cilvēki, kas sāk dziedāt koros, atklāj, ka tas ir garīgi grūts darbs. Jo repertuārs nav ziņģes, kurām var dziedāt līdzī,” skaidro J. Ozoliņš. ■

Ir tikai viens iemesls, kura dēļ laiku pa laikam kāds pārstāj dziedāt Nīcas vīru kori. “Esmu visvecākais, un esmu teicis –

1

Jaunākais šajā kompānijā, jo no malas ienācis iekšā, – tā sevi raksturo Edgars Silacērpis. “Šie veči ir neparasti. Iedomājieties, šodien ir jāsēj, kartupeļi jāstāda, darbi jādara, bet šie veči nāk uz kori! Ikdienā viņi strādā smagu darbu, kur mākslas pat tuvumā nav. Kad viņus iepazīsti, saproti – katrā iekšā ir liels mākslinieks. Viņi taču nāk un dzied no sirds. Piespiedu kārtā neviens neko tādu nedarītu,” saka pazīstamais ģitārists. Guntars Brečs piebilst, ka viņš ar Edžu ir rokmuзикanti, bet dzied Nīcas vīru kori tāpēc, ka ir prieks satikties ar tādiem cilvēkiem. Savukārt Uģis Neimānis ir visjaunākais dziedātājs, viņam ir 29 gadi. Šajā mēģinājumā viņa nav, jo jāpaspēj arī uz futbola treniņiem un spēlēm.

Imants protestē, ka neesot kora prezidents, tikai vecākais

Diriģents Jēkabs Ozoliņš pusnapietni, puspajokam

- Tēvam bija trīs dēli. Divi normāli, trešais – tenors.
- Jūs neuztveriet manu piezīmi personīgi, tā ir domāta korim.
- Bufete – iesildīšanās ceļš.
- Galējos rietumos Nīca ir vienīgais kultūras centrs.
- Par uzvaru kora konkursā mums iedeva alus mucīņu. Citreiz no Rīgas braucām trīsarpus stundas, bet todien – kādas sešas. Vajadzēja biežāk piestāt, lai parunātu, cik garšīgs alus.

no visiem. Taču viņam priekšā visi saraksti un arī atbildība par koristiem liela. Vilnis Klampis atceras, kā vīri reiz braukuši uz Rīgu. “Vajag apstāties, pitstops. Visi pa labi, pa kreisi. Sanākam atpakaļ. Jāzina, vai ir visi. Saku Imantam – sāc skaitīt! Un Imants sāk skaitīt “Mūsu Tēvs debesīs...”. “Ja viņš man liek skaitīt, es skaitu. Viņš jau neteica, ko skaitīt,” smeļ I. Kaire.

KOPIĢA IZPRATNE PAR MŪZIKU

“Vīru nav tik daudz, cik gribētos. Apmēram divdesmit. Bijusi Nīcas aristokrātija diemžēl aizsaulē aizgājusi. Neteiktu, ka kaut kas ir mainījies pieģijienos vai domāšanā, bet tolaik mēs varējām lielas lietas darīt,” mazliet rezignēts ir J. Ozoliņš. Taču kora skatē nodziedājuši tā, kā pienākas, novērtēti ar 44,44 ballēm. “Pietrūkst apmēram pusballītes, lai mēs būtu augstākajā pakāpē,” lepojas kora vadītājs.

Vīru attieksme pret darbu un dziesmu esot ļoti atzīstama. “Par skati viņi paši teica, ka zvaigznes ir tā sastājušās. Cītīgi strādājam pie visām detaļām. Mums ir kopīga izpratne par mūziku. Jo nav lielākas bēdas kopkorī par to, ja dziedātājs nemāk vai dzied nepareizi. Viņam jau nekas, bet viņš sagādā šausmīgas ciešanas blakus stāvētājam, kas grib dziedāt pareizi,” saka J. Ozoliņš. Kādos Dziesmu svētkos repertuārā bijusi ielikta Pētera Plakida ļoti sarežģītā dziesma “Svečturi”. “Ap divdes-

septiņas notis. Kā tu pa šitiem gadiem septiņas notis neiemācīsies?!” turpina Imants. “Bet es pa 27 gadiem neesmu iemācījies,” atzīstas Zigmārs Bumbulis. “Labi, ka tu pats esi bumbulītis,” zoboja vīri.

Vīri atzīst, ka viss esot jāuztver pozitīvi, jo humoram ir liela nozīme, lai kolektīvu saturētu kopā. “Šeit var sadalīt polšu uz 13 cilvēkiem tā, ka neviens nepavainojas,” situāciju raksturo E. Silacērpis. Taču ārpus kolektīva vajag arī sadusmoties. Nīcas vīri ir pikti uz rīdziniekiem. Jo tie nenāk Mežaparka estrādē uz mēģinājumiem. “Kad sanāk visi uz noslēguma koncertu, vairs nav vietas, kur stāvēt, un skan taču pavisam citādi,” sašutis I. Kaire.

Arī par mīļāko dziesmu Nīcas kora vīriem nav nekādu diskusiju. “Spārīte!” Tā ir gruzīnu dziesma, ko koris pārveda no viesošanās Gruzijā. Korim ir arī garīgo dziesmu programma, festivālā “Līvi Fest” viņi stāvēs aizmugurē un dziedās “Līvu” dziesmas.

Ir tikai viens iemesls, kura dēļ laiku pa laikam kāds pārstāj dziedāt Nīcas vīru kori. “Esmu visvecākais, un esmu teicis –

POLŠS UZ 13 UN REKVIĒMS

Ja nav muzikālās izglītības un, kā saka J. Ozoliņš, “tos bumbulīšus nepazīst”, kā izdodas tik skaisti un pareizi dziedāt? “Ja jūs tā rātu, kā mūs rāj, jūs arī iemācītos,” atkal pareizo atbildi zina I. Kaire. “Džeki jau te dzied gadu desmitiem un ir iemācījušies pazīt notis,” iebilst E. Silacērpis. “Diriģents mums ir teicis, ka gammā ir tikai

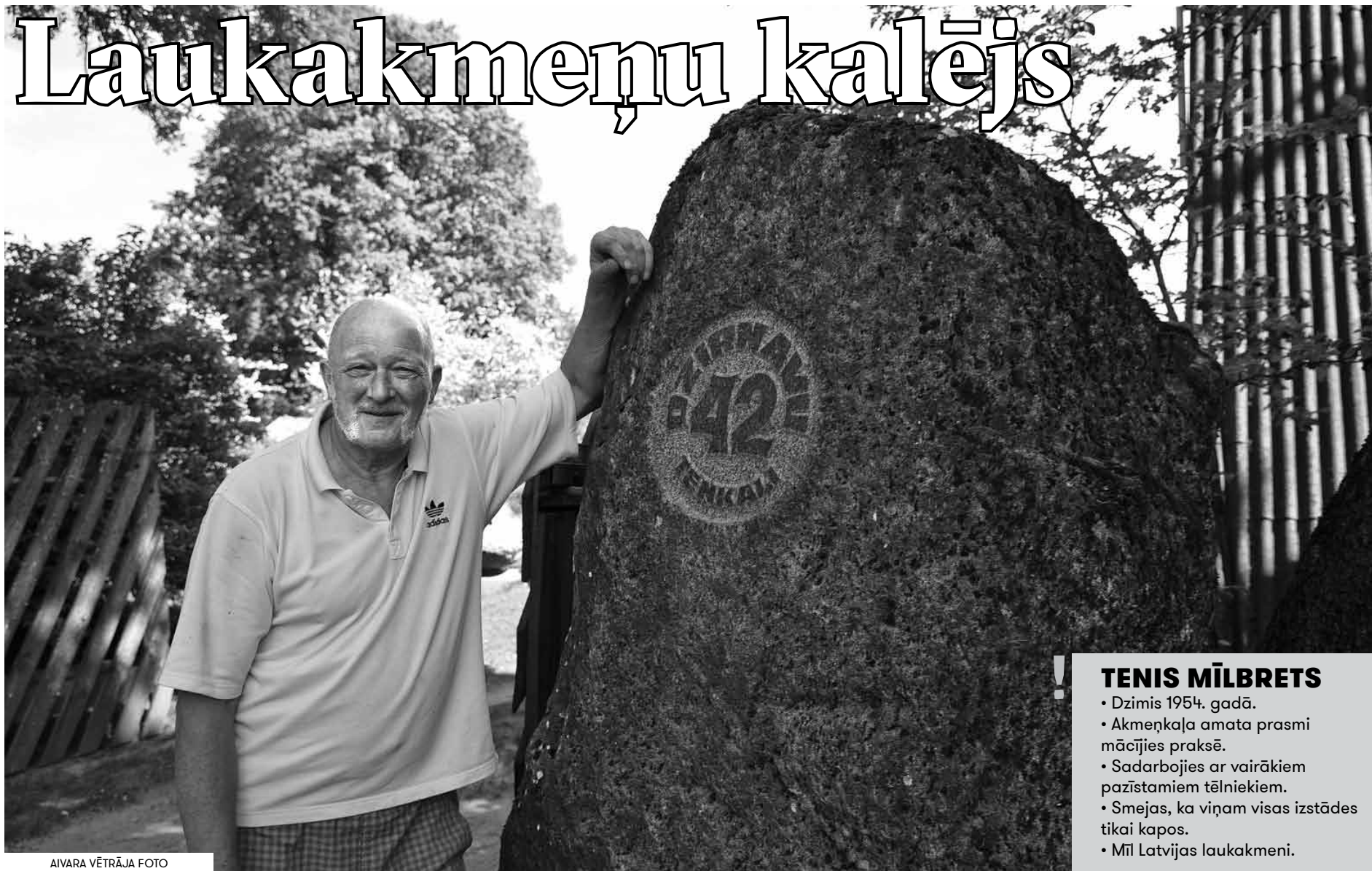
Nīcas vīru koris Vispārējais latviešu dziesmu un deju svētkos Vecrīgā pirms gājiena.

Nīcas vīru koris

- Dibināts 1946. gadā.
- Iniciatore – skolotāja Anna Neimane. Korī ir Neimaņu dinastija – Voldemārs, Jānis, Uģis un Uģis juniors.
- Diriģenti: Tālvāldis Tērauds, Reinholds Jansons, Ruta Pāvila, Valdis Vikmanis, Ludvigs Leitis.
- No 1983. gada kori vada Jēkabs Ozoliņš. Otrais diriģents – Aldis Jurga.
- Vīri viesojušies Francijā, Austrijā, Polijā, Zviedrijā, Dānijā, Horvātijā, Igaunijā u.c.
- Kori varēs dzirdēt Kurzemes vīru kora dižkoncertā Skrundā 2. jūnijā un koncertā Bernātos 8. septembrī.
- Vīru kora vidū pēc skates rezultātiem nīceniēki ir 8. vietā Latvijā.

Avoti: Nīcas novada kultūras nams un J. Ozoliņš.

Laukakmeņu kalējs

AIVARA VĒTRĀJA FOTO

TENIS MĪLBRETS

- Dzimis 1954. gadā.
- Akmeņkaļa amata prasmi mācījies praksē.
- Sadarbojies ar vairākiem pazīstamiem tēlniekiem.
- Smejas, ka viņam visas izstādes tikai kapos.
- Mīl Latvijas laukakmeni.

“Mainās cilvēku attieksme pret tēlniecību, kapu pieminekļiem, bet Latvijas akmeņi joprojām ir tādi paši – daudzveidīgi un skaisti,” teic Kuldīgas akmeņkalis Tennis Mīlbrets.

Daina Tāfelberga, “Kurzemnieks”

Reiz akmeņkalim Tenim Mīlbretam kāds skolas puika pajautājis, **Kvai viņš prot kalt arī metālu. Meistars atbildējis: “Ja vajadzētu, kalta arī to, bet man patīk strādāt ar īstu Latvijas laukakmeni.”**

TAS NAV SIEVIEŠU DARBS

Uz Rīgas akmeņiem augušais T. Mīlbrets Kuldīgā darbnīcu ierīkoja pirms teju trīsdesmit gadiem. Kurzeme neesot bijusi sveša – tēvs un mamma nākuši no Liepājas puses, bet sieva no Kuldīgas. Mazo pilsētīņu izvēlējis par darbības vietu, jo tolaik te nav bijis neviena kapu pieminekļu akmeņkaļa, tikai pārdevēji. Un joprojām neesot neviena cita, kas ar rokām apstrādā laukakmeni, darinot, kā pats meistars teic, mūža pasi – to pēdējo liecību, ka no tāda līdz tādām laikam dzīvojis kāds cilvēks. Amata prasmi Tenis mācījies pie tēlniekiem, sācis pie Mārtiņa Zaura, no viņa apguvis pamatus. Tad ilgi strādājis kopā ar Juri Mauriņu. Rīgas kuldīdznieks nosmej, ka tajā laikā nez cik lielu un mazu leņķiņķu izkalts, sazin kur tie tagad mētājas vai ir sadrupināti ceļu būvniecībā. Kādu brīdi sadarbojies ar Kuldīgas novadnieci Līviju Rezevsku. Pilsētas dārzā nesen piedalījies talkā, lai nospodrinātu viņas radītās sūitu sievas, no kurām vienu pats reiz kalis. “Tēlnieka darbs ir izveidot no gīpša figūru, mans – izkalt to akmeni,” skaidro akmeņkalis. “Nē, nevis izkalt to figūru, bet nokalt no akmens lieko. Sūitu sievas kalām atsevišķi. Kad ar kolēģi salikām kopā, Līvija nāca, skatījās. Gaidīja, kad krīt istā gaisma, tad pati vaiga sviedros tur ņemās, piepucēdama ar kalta. Tāpat Lea Davido-

va-Medene. Strādājam kopā tēlnieku placī. Skatos, kā viņa mokās, berzdamā ar rokām. Eju klāt, piedāvāju pneimatisko kalta. Viņa atsaka, jo no tiem aparātiem bail esot. Tad es viņai palīdzēju, līdz Lea pati sadūšojās ņemt ierīci rokās. Vēlāk atzina, ka tik traki nemaz neesot. Neatceros, kādu portretu toreiz kala Vija Dzintare. Knibināja, knibināja, atkal gāju palīgā, un viņa tik atviegloti nopūtās. Tēlniecība nav sieviešu darbs. Tam vajag spēku. Varbūt var tādās sīkas skulptūriņās taisīt. Bet kaut kā latviešu sievietēm ir diezgan monumentāli darbi.”

KUR LATVIEŠI GUĻ

Tenis akmeņu kalšanai pievērsies finansālu apsvērumu dēļ. “Dienā kalpoju valsts darbā, vakarā gāju pie mākslinieku kungiem, tolaik viņi ļoti pelnīja. Tagad mēnesī tādu naudu neizkalt, kā tad pāris stundās. Tu vari taisīt kapu pieminekli, galda virsmas, skulptūras. Vari šķelt akmeņus ar rokām un slīpēt ar mašīnu. Mūsdienās akmeņš vairs nav jāparzina. Kā rūpnīcā. Ieliec automātiskā un spaidi tik podziņās. Nopulē un atdod pasūtītājam. Es vēl daru pa sovetski. Visu ar rokām. Viena lieta – tās iekārtas šausmīgi dārgi maksā, jābūt ļoti lielam apgrozījumam, tām jāstrādā dienu un nakti, lai atpelnītos. Redzams taču, ka pilni kapi ar portretiņiem, ko lāzera mašīnīte taisījusi. Katrs neprasa tādu var izgatavot. Tur ir tā otra lieta: izkalt portretu ar rokām, ar adatiņām – tā jau ir māksla. Pie tāda akmens tu strādā individuāli. Dīemzēl šodien to vairs nenovērtē. Pasūtītājam interesē, lai būtu lētāk. Rūpnīcas prece vienmēr bijusi lētāka nekā cilvēka roku darbs. Nu jau Kuldīgas Meža kapi kļūst melni kā Bolderāja. Nesen tur biju. Kur vien skaties, visi akmeņi melni nošāncēti. Citu krāsu nav. Pēkšņi

kaut ko brūnu ieraudzīju. Gāju skatīties – laukakmens. Tātad latvieši tur guļ.”

JAUNĀS PAAUDZES MĀKSLA

“Nesen biju izstādē, kopumā darbi diezgan labi. Eju vienam akmenim garām, skatos, ka palikušas borēšanas pēdas – šķemba slikti noplūsi. Bet nosaukums darbam skaists – “Spārni”. Nu tad bija skaļi jāsasmejas, ka katram akmeņkalim pilna darbnīca ar tādiem spārniem. Citā izstādē redzēju akmeni, kurā tā primitīvi ieborēts un atstāts perforators. Ja tā ir tēlniecība, tad es esmu Ķīnas ķeizars. Feldbergam (tēlnieks Ojārs Feldbergs, Pedvāles brīvdabas mākslas muzeja saimnieks – aut.) bija vides objekts – siena gubiņa pļavā. Kas senāk bija dabiska lieta lauku ainavā, to jaunā paaudze tagad uztver kā mākslu.”

NAV VIEGLI ĪSTO ATRAST

Kad jautāju meistaram, kādi mūsdienās ir Latvijas laukakmeņi, viņš atbild, ka tie joprojām ir visskaistākie. Varbūt mainījies cilvēka attieksme, bet akmeņi saglabājuši daudzveidību, krāsainību, pievilcību. “Zemnieki sūdzas, ka arklis saļauzts – tur, kur pērn gludi gājis, pēkšņi akmeņš no zemes izaudzis. Tos lielos ilgi spiež ārā, bet mazie kā sēnes nāk. Akmeņu mums netrūkst un netrūks, vienīgi ap Rīgu viss jau aptīrīts. Tomēr skaistam piemineklim arī laukos nemaz tik viegli tos nevar sadabūt. Kādus tik ceļus un neceļus esmu izbraukājis. Četras piecas metāla birstes vienmēr līdzī, jo krāvumi sūnām apauguši. Jāredz, vai akmeņš nav saplaisājis.

Pasūtītāji gan nesaprot, ka man akmeņi no gaisa nekrīt. Tie jāatrod, tie

ir smagi, vajadzīga liela tehnika. Kabilē nomaļā vietā biju noskatījis akmeni vienai kundzītei. Pie reizes domāju izcelt vēl kādus, jo viena dēļ nav vērts braukt. Piebraucam, darbojamies. Skatos, nāk pār lauku tantuks ar nūjiņu. Drīz aiz viņas – večuks ar bisi plecā. Rājas, ka laukus izbraukājis. Bet tas nebija īstais iemesls. Sargāja savus akmeņus. Kad nu es iedevu dažas naudaszīmites, tad tantuks bija tik pateicīgs. Vairākas reizes slavēja, teica, lai Dievs mūs sargā. Bet ir bijis tā, ka par vienu akmeni, kas cilvēka ne sēts, ne stādīts, bet pats no zemes nācis, pieprasa tādu summu, kādu ar trīs izciliekiem neatpelnīt. Tas akmeņš nemaksā neko, kamēr guļ uz lauka. Tiklīdz tu pieskaries, tā uzrodas īpašnieks. Un grūti pateikt, par ko tieši jāmaksā.”

IZSKATS UN BŪTĪBA

“Man ir bijuši pasūtītāji, kas ne tikai novērtē akmeņus izskatu, bet arī tā būtību. Bija tuvinieki, kas atcerējās, ka vecais-tēvs, vedot govīs ganos, vienmēr piesēdis uz kāda akmens. Tad nu viņi gribēja, lai pieminekļi būtu tieši no tā. Uztaisīju tādu smuku, kā beņķīti, un ar uzrakstu, kam tas veltīts. Var jau būt, ka akmeņim ir enerģija, es to nejutu. Man akmeņš ir materiāls, no kura radīt pieminekli, pēc iespējas vairāk saglabājot laukakmens, tas ir, īsta latviešu akmens, būtību.”

Savam tēvam, Liepājas un Nacionālā teātra, kā arī vairāku latviešu kino-filmu aktierim Arnoldam Milbretam (1905–1968) dēļ beidzot atradis unikālu akmeni ar lielām porām, it kā kāds tās būtu filigrāni izstrādājis. Otra tāda pasaulē noteikti neesot. Un vispār vienādu laukakmeņu neesot. ■

Mūzika

■ **2. jūnijā** jau septīto reizi **Talsos** izskanēs Raimonda Tīgula brīvdabas mūzikas koncerts Tīgulkalnā, kur šajā reizē būs dzirdama ne vien viņa, bet arī komponista Pētera Vaska mūzika. Ozolu ielokā R. Tīguls muzicēs kopā ar gregorisko dziedājumu vokālo grupu "Schola Cantorum Rīga" Guntara Prāņa vadībā, kā arī kamerorķestri "Sinfonietta Rīga" un tā māksliniecisko vadītāju, diriģentu Normundu Šnē.

■ **9. jūnijā koncertzālē "Lielais dzintars"** Liepājā notiks grupas "Coolmands report" koncerts. Apvienību veido četri prestižajā ASV Bērklījas Mūzikas koledžā studējoši latviešu jaunieši Rihards Kolmanis, Elvis Artūrs Lintiņš, Sintija Grigorjeva un Pēteris Žīle. Grupas sapnis un mērķis ir radīt mūziku kā mākslas formu, kur tās attīstība un patiesums nekad nevar tikt zaudēts.

■ **10. jūnijā Liepājas Latviešu biedrības namā** leģendārās dziedātājas Noras Bumbieres piemiņas koncerts "Atmiņu portrets". Tajā izskanēs dažādu komponistu dziesmas, kuras savas spožās karjeras laikā izpildījis N. Bumbiere, kā arī mīlētākās Raimonda Paula kompozīcijas.

■ **16. jūnijā Liepājas koncertzālē "Lielais dzintars"** koncerts "Ar mums", kurā uzstāsies Intars Busulis un Abonementa orķestris kopā ar Liepājas Simfonisko orķestri.

■ **16. jūnijā Kuldīgas Sv. Katrīnas baznīcā** Ernesta Vīgnera Kuldīgas mūzikas skolas kora "Cantus" 50 gadu jubilejas koncerts.

Koris, ko izveidojusi un jau 50 gadus vada skolas direktore Maruta Rozīte, ir daudzu starptautisku konkursu laureāts, regulāri koncertē ārzemēs.

■ **30. jūnijā Liepājas koncertzālē "Lielais dzintars"** programmā "Pasaule Lielajā dzintarā" koncertēs viesi no Luksemburgas – zvaigžņots trio "Dock in Absolute", kurā muzicē pianists Žans Filips Kočs, basģitārists Deivids Kintzigers un bundzinieks Neits Vongs. 2012. gadā dibinātā trio repertuārā ir grupas pianista oriģinālkompozīcijas, kurās mūziķi savieno dažādus progresīvā džeza novirzienus, viegli sintezējot klasisko un rok mūziku, radot paši savu, unikālu džeza skanējumu.

Citas lietas

■ **No 29. jūnija līdz 1. jūlijam Talsos** norisināsies pilsētas svētki, kuru laikā jau otro gadu Talsu tirgus iekšpagalmā un paviljonā aizritēs "Tusiš iekš Talsu Tīrg" jeb aizraujošs trīs dienu notikums. Tāpat kā pērn, arī šovasar tas būs muzikāli un gastronomiski izklaidējošs pasākums visai ģimenei ar iespēju baudīt virkni bezmaksas aktivitāšu, nopirkt ko sev tīkamu ēdināšanas teltī un bārā, baudīt ko ekskluzīvu kādā no restorāna seansiem vai ko demokrātiskāku svētdienas vēlbrokastīs.

■ **Līdz novembrim Ventspils Piejūras brīvdabas muzejā** skatāma izstāde "Zemessardzes 46. kājnieku bataljons". Tajā eksponēti Zemessardzes formastērpi un ekipējums no tās dibināšanas pirmsākumiem (1991) līdz mūsdienām. Ikviens var izzināt bataljona vēsturi, uzdevumus pagātnē un tagad.

■ **2. jūnijā Saldū** norisināsies "Ghetto Games Saldus 2018" – ielu kultūras, sporta un jauniešu kustības lielākais festivāls Austrumeiropā. Basketbols, bokss, balansa velosipēdi, grupa "Bermudu divstūris", "Edavārdi", DJ Vento un DJ Ziggy. Festivāls ikvienam, kurš vēlas pilnveidot savas spējas neatkarīgi no sociālās izcelsmes un piederības!

■ **No 7. līdz 9. jūnijam Brocēnu pilsētas svētki** ar daudzveidīgu un pārdomātu programmu, lai interesanti būtu gan vietējiem, gan viesiem. Būs atraktīva orientēšanās pa pilsētu, iestādēm un uzņēmumiem, latvisko dziesmu festivāls, grupu "Jumprava" un "Vintāža" koncerts u.c.

Teātris

■ **2. jūnijā Liepājas teātrī** pirmizrāde režisora Dž. Dž. Džilindžera komēdijai "Paldies tev, draudziņ!". Patriks Samners ir TV šova vadītājs, kurš pamazām zaudē savu zvaigznes statusu. Viņš sarunā savā dzīvoklī tikties ar Regu, producentu, kas palīdzēs viņam atgūt popularitāti. Bet ko darīt, ja Regam ir ārkārtīgi augsti tikumības standarti, bet dzīvoklī uz dīvāniņa viņš ierauga neatvairāmi skaistu sievieti, zinot, ka Patrika sieva atrodas Parīzē? Patrika Samnera lomā – Egons Dombrovskis.

■ **2. jūnijā Durbes kultūras namā** viesosies Ķertrūdes ielas teātris ar fantasmagoriju uz slidām "Neiekostais elkonis".

■ **6. jūnijā teātra namā "Jūras vārti"**

Ventspilī notiks Latvijas Nacionālā teātra Teātra dienas koncerts "Ideālā žurka". Ir pienācis ilgi gaidītais 2018. gads, bet apkārt valda nīgrums, nomāktība un neticība. Tieši tu esi izredzēts Roņu salā būvēt jaunu valsti no pašiem pamatiem. Vai ņemsi mūs līdzi? Vai tomēr atstāsi kādu pieskatīt veco Latviju? Kā mēs, ideālie latvieši, dzīvotu savā ideālajā zemē 100 ideālus gadus?

Mantojums

■ **9. jūnijā Ventspils Livonijas ordeņa pilī** notiks II Viduslaiku mūzikas festivāls un bruņinieku divkaujas "Līlium Vindaviensis 2018". Interesenti varēs iemācīties viduslaiku deju soļus, piedalīties stopa šāvēju sacensībās, dzirdēt vēlino viduslaiku mūziku un dziesmas, ieklausīties klavesīna un dūdu balsīs. Pils pagalmā notiks šaušana ar loku, amatnieku darbnīcas, trebusē (viduslaiku metamās mašīnas) izmēģinājumi, darbosies "Pils krogs", būs zīlnieki un jokdari.

■ **20. jūnijā Ventspils Dzirnauvu laukumā** notiks jau par tradīciju kļuvisais Zāļu dienas pasākums. Piedalīties aicināts ikviens līgotājs ar ziedu vainagiem un jāņuzālēm.

■ **23. jūnijā Liepājas koncertdārzā "Pūt, vējiņi!"** notiks Līgosvētki. Šogad liepāniekus un pilsētas viesus priecēs Ogres Tautas teātris ar izrādi "Skroderdienas Silmāčos", kuras režisors ir Jānis Kaijaks. Koncertdārzā jau tradicionāli kursies jāņugunis, bet Jāņu rītu līgotāji varēs sagaidīt nakts ballē kopā ar grupu "Tālbraucēji".

Māksla

■ **8. jūnijā Kuldīgas Mākslas namā** atklās Latvijas Mākslas akadēmijas Glezniecības katedras bakalaura diplomandu darbu izstādi un notiks bakalaura darbu aizstāvēšana. Jau kļuvis par tradīciju, ka LMA glezniecības bakalauri savus diplomdarbus aizstāv Kuldīgā, kurp dodas viss LMA mācībspēku zieds.

■ **9. jūnijā Kuldīgas Mākslinieku rezidences izstāžu zālē** tiks atklāta Latvijas Mākslas akadēmijas studentu glezniecības plenēra darbu izstāde.

■ **Līdz 10. jūnijam Kuldīgas Vecajā rātsnamā** skatāma fotoizstāde "Labā pilsēta", kas tapusi sadarbībā ar Dānijas Karalīstes vēstniecību. Tā ir vīzija par pilsētu, kas ir kustībā, viegli pieejama, ar efektīvu un ilgtspējīgu infrastruktūru, veicina pozitīvu cilvēku mijiedarbību un sniedz estētisku baudījumu.

PIRMS

Mēbeles bieži nes līdzīgu stāstu. Šajā krēslā, kas nesena atjaunots, atrastas šķēres, fotogrāfija, briļļu maks un atslēga.

PĒC

PIRMS

Visvairāk cilvēki grib atjaunot krēslus.

PĒC

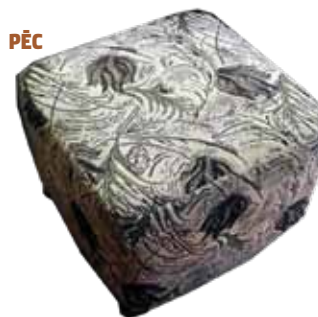

PIRMS

Tapsētāja iesaka pašiem pie lielām mēbeles nekerties, bet kaut ko mazu var mēģināt atjaunot.

PĒC

„Uzliekot kaut vai jaunu audumu, mēbeles izskatās pavisam citādi. Visas ir par jaunu saliekamas un salabojamas, bet daudzi par to neaizdomājas un vēlas tās izmest.”

„Un vecais labais atkal top jauns”

„Rezultāts un prieks par to atsver smago darbu,” saka Kuldīgas tapsētāja Kristīne Pušilova. Viņa stāsta par darba specifiku un sniedz vienkāršus padomus tiem, kas jaunu dzīvi savām mēbelēm grib dot paši.

„Viss aizsākās, kad uzzināju, ka Kuldīgas metālcēhā meklē šuvēju. Man ir drēbnieka izglītība, tāpēc gribēju mēģināt. Man iepatikās, un ar vīru Andri izdomājām, ka varam to darīt paši,” stāsta K.Pušilova. „Kādreiz teicu, ka ar šūšanu nekad naudu nepelnīšu, un vēlreiz pierādās teiciens *Nekad nesaki nekad.*”

VĒLMES IR DAŽĀDAS

„Vēl aizvien ar katru mēbeli mācos ko jaunu. Vieglāk atjaunot standarta mēbeles, tomēr ar nestandarta mēbelēm ir lielāks gandarījums, jo jāpieliek diezgan lielas pūles, bet beigās klienta prieks ir neatsverams. Vispirms cilvēks piezvana, norunājam, kas un kā būs. Ja nevar īsti saprast, tad sūta bildes. Klients no paraugiem izvēlas audumu. Dažreiz tikai jāpārvelk audums vai mākslīgā āda, citreiz jāmaina viss pakojums un atsperes. Tas atkarīgs no vēlmēm. Dažreiz iesaku mainīt visu, lai kalpotu ilgāk.”

Cilvēki vēlas atjaunot ne tikai senās, bet arī mūsdienu mēbeles. „Visbiežāk tiek atjaunoti dīvāni, krēsli, pavasarī ļoti aktuāli ir traktora krēsli. Latvieši ir ļoti radoši un paši grib daudz ko darīt, diemžēl visiem nav tādas šujmašīnas. Tapsēšanai vajadzīga specifiska, lai var šūt rupjāku audumu. Tiek izmantots arī speciāls mēbeļu audums,” stāsta K.Pušilova. „Lai mēbeles ilgāk kalpotu, iesaku uz labu materiālu netaupīt.”

VAIRĀS NO SPILGTĀM KRĀSĀM

Tapsētāja novērojusi, ka daudzi baidās no spilgtām krāsām: „Visbiežāk izvēlas brūnus un pelēkus toņus. Man gribētos nedaudz krāsainākus, bet acīmredzot cilvēki neuzdrošinās izmēģināt ko spilgtu. Dažreiz cenšos pārliecināt, lai tomēr izvēlas krāsaināku, lai mēbele izskatītos modernāka. Ļoti svarīga ir krāsu un kompozīcijas

Tapsētāja Kristīne Pušilova no Kuldīgas atzīst, ka šim darbam vajadzīga specifiska šujmašīna, lai var sašūt biežāku audumu.

izjūta – arī es to esmu mācījusies, un tas tagad noder. Tā vieglāk visu salikt kopā. Idejas smeļos mēbeļu veikalos, kur redzamas jaunākās tendences. Bieži vien, saliekot krāsas kopā, šķiet, ka nebūs labi, bet beigu beigās, ieraugot gatavu mēbeli, tās saskan ļoti labi. Noteikti mēbele jāredz dabā, tad rodas īstā izjūta.

MĒBELES AR STĀSTU

Visbiežāk mēbeles vēlas pārtapsēt privātpersonas, bet ir nācies to darīt arī uzņēmumiem un skolām. „Pie kādas mēbeles ir pierasts, tā pierādījusi, ka nelūst, tāpēc cilvēki vēlas atjaunot. Uzliekot kaut vai jaunu audumu, tā

Visbiežāk cilvēki izvēlas mēbeles atjaunot pelēkos un brūnos toņos.

IETEIKUMI

- Šujot dīvāna vai krēsla pārvalku, labāk to mērit pēc mēbeles, nevis vecā pārvalka.
- Mēbelēm izmanto speciālu audumu.
- Lai interjera priekšmets būtu modernāks, var izmantot krāsainus audumus.
- Pirms mēbeles izmēšanas der padomāt, vai tās vēl nevar kur nodert.
- Tapsēšanai mājās izmanto skavu pistoli.

izskatās pavisam citādi,” uzsver Kristīne. „Mazajos, šaurajos dzīvokļos lielas nevar nemaz ienest, tāpēc padomju laiku mēbeles cilvēki vēl aizvien grib labot. Visas ir par jaunu saliekamas un salabojamas, bet daudzi par to neaizdomājas un vēlas izmest. Lielus bojājums rada dzīvnieki, īpaši kaķi. Katrs var tapsēt mājās ar skavu pistoli, bet tas nav viegli. Lai izskatītos labi, tas jādara ar atbilstošiem instrumentiem. Man gadījies mājās tapsētu mēbeli labot. Es neieteiktu pašiem ķerties klāt dīvānam, bet krēslus gan var. Tas arī sagādās gandarījumu. Ja šuj pārvalku, labāk to mērit pēc mēbeles, nevis vecā pārvalka, jo var rasties neprecizitātes, kā arī daudz sarežģītāk ir pārmērit katru vīli. Audumi laika gaitā izstāpās. Darbs prasa precizitāti, lai mēbeļu stūri izskatītos labi. Arī man gadās, ka uzlieku uzšūtu pārvalku, tomēr kaut kas nav labi, un ņemu nost.”

K.Pušilova atklāj, ka mēbelēm bieži vien ir savs stāsts: „Vecajās var atrast dažādus atradumus, kuri aizkrituši garām vai kur kāds tos ielicis ar nolūku. Visbiežāk atrodu padomju laika kapeikas. Nesen krēslā atradu vīrieša fotogrāfiju, šķēres, briļļu maciņu un atslēdziņu.”

ŠUJMAŠĪNA UN SKAVU PISTOLE

„Galvenie darbarīki: šujmašīna un skavu pistole. Vēl nav atrasts instruments, ar kuru varētu labāk izņemt skavas no vecajām mēbelēm. Pašlaik izmantoju skrūvgriezi un knaibles.” Vissarežģītāk bijis atjaunot mašīnas nolaižamo jumtu: „Tas bija izaicinājums, jo jāstrādā ar dārgu materiālu, kuru nedrīkstēja sabojāt. Automašīnas jumts ir ļoti sarežģīts, tomēr beigās viss izdevās.”

Finālā tiek divas komandas

Jauno satiksmes dalībnieku foruma organizators Normunds Bērzs Kuldīgas Alternatīvās sākumskolas bērniem skaidro, kas jādara uzdevumā.

Velosipēdistu veiklības trase. Komandas biedri gaida, kad distanci būs beidzis Kuldīgas Mākslas un humanitāro zinību vidusskolas 5. klases skolnieks Kārlis Ivanovskis.

Konkursa *Jauno satiksmes dalībnieku forums* pusfinālā ceļā uz finālu Rīgā 1. jūnijā izcīnījušas divas komandas no Kuldīgas Alternatīvās sākumskolas: *Kuldīdznieki* un *Alternatīvais 4*.

PĀRBAUDĪJUMI SAREŽĢĪTĀKI

Pusfinālā meitenēm par labāko atzīta *Kuldīdznieku* pārstāve Monta Uzare, bet puīšiem šis gods tika Talsu pamatskolas *Baikeru* pārstāvim Ričardam Vilim Šidlovskim.

Tiesības cīnīties pusfinālā bija ieguvušas 20 vienības, taču uz sacensībām vieglatlētikas manēžā ieradās 15. Veiksmīgi aizvadot gan teorētisko, gan praktisko daļu, par līderiem kļuva *Kuldīdznieki* (791 punkts), otrajā vietā ierindojās Talsu *Baikeri* (764),

bet godalgoto trijniekā vēl viena mājinieku vienība *Alternatīvais 4* (721).

Sacikšu pirmā kārtā triju mūsu novadu bērniem bijusi veiksmīga, jo otrajā iekļuva piecas komandas no Skrundas, četras no Kuldīgas un divas no Alsungas.

Arī 2. kārtā bija jāparāda zināšanas par satiksmes noteikumiem, jāprot sniegt pirmo medicīnisko palīdzību, jāpārzina divriteņa uzbūve, jārada praktiskās braukšanas prasme. „Taču šajā kārtā pārbaudījumi ir sarežģītāki, piemēram, braukšanas trasē

jāapbrauc papildu elementi, bet noteikumi jāizpilda gan individuāli, gan komandā,” skaidro foruma organizators Normunds Bērzs.

INTERESĒ GAN TEORIJA, GAN BRAUKŠANA

Mazā atpūtas brīdī *Kurzemniekam* izdodas noķert Kuldīgas Mākslas un humanitāro zinību vidusskolas 5. klases komandu *Metāls uz riepām* (Kārlis Ivanovskis, Aleksandra Timbere, Laurijs Sāmielis, Elinda Kravinska un skolotāja Iveta Vīksne). Viņi atzīstas: tikai iepriekšējā vakarā uzzinājuši, ka iekļuvuši otrajā kārtā, un nolēmuši – jāpiedalās, pasākums jāizbauda.

Bērni stāsta, ka visinteresantāk ir braukt

ar riteni, vēl patīcis sniegt pirmo palīdzību, arī teorijas jautājumi nav bijuši pārāk grūti. Kā saka skolotāja: „Konkurenti ir spēcīgi, jo vairākās skolās ir jauno ceļu satiksmes dalībnieku pulciņš. Mūsu bērni ar individuālo sniegumu tiek galā. Skolēnus stimulē arī tas, ka varēja iegūt velosipēdistu aplieciņu.”

Tieši šāds pulciņš, kuram atvēlētas divas stundas nedēļā, darbojas Skrundas vidusskolā. Pedagoģis Agris Druvaskalns atbraucis ar veselām piecām komandām: „Bērniem interese par sacensībām ir liela – viņiem patīk gan teorētiskie jautājumi, gan praktiskie uzdevumi.”

Inta Jansone
Andras Ālītes foto

Skolā – ar mūsdienīgu pieeju

Vilgāles pamatskolā šajā mācību gadā tiek īstenots programmas Erasmus+ projekts *Laiks pārmaiņām!*, kurā trīs skolotājas – Linda Legeza (angļu valoda), Evija Bondare (informātika) un Agnese Čiče (mūzika) – Kiprā, Spānijā un Francijā apguva modernas mācību metodes.

INTERNETS UN KVADRĀTKODI

Angļu valodas skolotāja L.Legeza kopā ar informātikas skolotāju E.Bondari 2017. gadā no 11. līdz 17. novembrim bijušas kursos Kiprā. Linda stāsta: „Tur mūs iepazīstināja ar dažādiem tiešsaistes rīkiem: *Google Drive, Padlet, Quizlet, Learning Apps, Stop Motion Animation, Canva*. Bija arī interaktīvi izdruktie materiāli ar QR kodu jeb kvadrātkodu.

Projekts mudināja izmēģināt un mācību procesā ieviest kaut ko jaunu. Izmantojot tur apgūto, radīju interaktīvus mācību līdzekļus, lai skolēniem tie ir aizraujošāki un būtu interese apgūt svešvalodas vārdus. 1., 2., un 5. klasei esmu izveidojusi uzdevumus ar kvadrātkodu. Katrs satur informāciju (interneta saiti) kurā skolēns veic dažādus uzdevumus un spēlē spēles, lai apgūtu jaunus vārdus, kā arī nostiprinātu vai pārbaudītu jau esošās zināšanas. Piemēram, 1. klasei kodi

Vilgāles pamatskolas angļu valodas skolotāja Linda Legeza rāda pēc kursiem Kiprā izveidotos uzdevumus ar kvadrātkodiem.

satur ziņas angļu valodā par ģimenes locekļiem, krāsām, ēdienu, dzīvnieku nosaukumiem, utt. Manuprāt, bērniem bieži vien grūti motivēt apgūt angļu vārdus, bet bez vārda nav teikuma, un bez teikuma nav teksta. Šādi palīg līdzekļi mūsdienu skolēniem ir interesanti. Ar 1. klases materiāliem iepazīstināju citus Kuldīgas novada skolotājus, lai viņi tos var izmantot savās stundās. Cenšos rosināt arī savus kolēģus jaunu mācību uzdevumu un paņēmieni izmantošanā.”

Informātikas skolotāja E.Bondare pēc kursiem piedāvājusi bērniem veidot klašu prezentācijas. L.Legeza piebilst: „Metodiskajā apvienībā esam apmācījušas citus pedago-

ģus un šos jauninājumus turpināsim ieviest mācību saturā.”

KATRAM SAVS PIENESUMS

L.Legeza turpina: „Martā bija brauciens uz Spāniju. Tur kursos apgūvām problēmu risināšanu un lēmumu pieņemšanu. Ieguvu zināšanas par dažādiem domāšanas veidiem. Mums bieži šķiet, ka jāveido komanda ar līdzīgi domājošajiem, bet tā nebūt nav. Patiesībā katrs cilvēks ar savu domāšanas veidu var būt nenovērtējams un kopīgajā darbīvētā ienest savu ieguldījumu. Kursi bija interesanti, un zināšanas izmantoju, vadot metodiskās sēdes un sapulces.”

Projekts *Laiks pārmaiņām!*

■ Mērķis – pedagoģiskā personāla profesionālās un personīgās kapacitātes paaugstināšana, apgūstot jaunus pieejas kompetencēs balstītas izglītības attīstībai, lai uzlabotu mācīšanas prasmju kvalitāti un veicinātu skolēnu personīgo izaugsmi.

■ Vilgāles pamatskolas skolotāji iesaistījās trijosursos:

- tiešsaistes līdzekļi, kas palīdz interaktīvi mācīties,
- problēmu risināšana un lēmumu pieņemšana;
- telpu un āra spēles mācību procesa bagātināšanai.

Līdzfinansē
Eiropas Savienības
Erasmus+ programma

APGŪST SPĒLES

Mūzikas skolotāja A.Čiče kursos Francijā padziļinājusi zināšanas par spēļu nozīmi pedagoģijā. Viņa apgūvusi dažādas telpu un āra spēles mācību bagātināšanai. A.Čiče mācījās izmantot spēles, arī mobilās lietotnes, kuras var izmantot stundās, piemēram, *Quick Response, Aurasma, HP Reveal, Quicker, Action Bone*. Pateicoties šim projektam, skolotāja arī ieguvusi kontaktus ar kolēģiem Turcijā. Vilgāles pamatskolā dažādas spēles nupat izmantotas Ģimenes dienā.

Lāsmas Reimanes
teksts un foto

PĀRDOD

DZĪVOKLI Kuldīgā, 20 m², ir ērtības, 3/3. Tālr. 26276553.

Pārdod **PVC LOGUS** un **DURVIS**, iebūvējamus skapjus, bīdāmās durvis, moduļu virtuves. Plašs žaļūziju piedāvājums. Mucenieku iela 25, tālr. 28448638, Gravas iela 1 (Elvi), tālr. 28378818.

Pārdod vecos **DAKSTIŅUS** (150 gadus veci, labā stāvoklī) par 30 centiem gabalā. Tālr. 29297487. Foto 307.lv/5263.

MIEŽUS, AUZAS. Tālr. 28318706.

Skaldītu **MALKU**. Tālr. 27885688.

Skaldītu meža **MALKU**. Tālr. 26544462.

Ar piegādi pārdod skaldītu **MALKU**, zāģētavas atgriezumus, 3 m garu meža malku. Tālr. 29249578.

Skaldītu lapkoku **MALKU** jums vajadzīgajā garumā un rupjumā, 6 berkubi – 170 eiro, 10 berkubi – 250 eiro. Tālr. 29562735.

MALKU – skaldītu un klučos. Tālr. 27811870.

Skaldītu **MALKU**. Tālr. 29254530.

GRANTI, SMILTI. Tālr. 27101850.

PĒRK

SIA *Lāses AM* par augstu cenu iepērk **LIELLOPUS** kautsvārā un **CŪKAS** dzīvsvārā. Piedāvājam piemaksas par lopu skaitu. Transports bez maksas. Tālr. 29353243, e-pasts: lases@inbox.lv.

SIA *Valinda* – **LIELLOPUS, JAUNLOPUS** dzīvsvārā. Tūlītēja samaksa. Tālr. 29434034.

Z/s *SMAIDAS* pērk **MĀJLOPUS**. Tālr. 29437251, 28393052, 63341221.

SIA *AIBI* iepērk **LIELLOPUS, JAUNLOPUS, TELŪS, JĒRUS**. Augstas cenas. Samaksa tūlītēja. Svari. Tālr. 20238990.

SIA *Cēsu gaļas kombināts* par augstām cenām iepērk **JAUNLOPUS** un **LIELLOPUS**. Tālr. 26185703, 25573447.

Pērk **AUTOMAŠĪNAS**. Tālr. 27806461.

TRAKTORUS, PIEKABES, inventāru, vieglos auto. Tālr. 26104984.

Craftwood pērk **MEŽA ĪPAŠUMUS** visā Latvijā, cena 1000–10 000 EUR/ha. Samaksa darījuma dienā. Atjaunojam taksācijas. Tālr. 26360308.

SIA *Lateira* pērk **MEŽA ĪPAŠUMUS** (arī apgrūtinātus un nenokārtotus), birzis un cirsma visā Kurzemē. Labas cenas. Kārtojam dokumentus. Tālr. 27030802, mezi@lateira.lv.

CIRSMAS. Tālr. 27811870.

Oša, ozola, bērza **ZĀGBALĶUS, MALKU**. Tālr. 29428876.

Pērk ozola un oša **ZĀGBALĶUS**, ozola un oša kamīnmalku (3 m). Tālr. 29997742.

SIA *Rietumu Enerģija* par paaugstinātām cenām pērk **ZARUS, ŠKELDU** un apaļkokus krautuvē. Veic apauguma tīrīšanas darbus. Tālr. 26372598.

Pērk **VINGLIEMEŽUS**. Tālr. 29553683.

DAŽĀDI

Sertificēts **MEŽA TAKSATORS – STIGOŠANA, DASTOŠANA**. Tālr. 28358514.

SIA *Bērzi plus* notīra krūmu **APĀUGUMU** no laukiem un grāvjiem. Pērk zarus šķeldošanai un cirsmas izstrādei. Tālr. 29150380, 26458900.

Zāles **PĻAUŠANA** ar trimeri. Tālr. 22363640.

TRIMERA pakalpojumi. Tālr. 22302300.

Tīra un remontē **AKAS**. Tālr. 27448331.

Tīrām **DZIĻURBUMUS**. Tālr. 29296723.

SVEASKOG
BEZ MAKSAS ATTĪRA
NO KRŪMIEM
laukus un citas
aizaugušas platības.
PĒRK
zarus, cirsmu atlikumus,
šķeldojamo materiālu.
ĀTRA SAMAKSA.
25 622 293 (Āris)

Jauno audzēkņu

uzņemšana
Ernesta Vignera
Kuldīgas mūzikas skolā.

KONSULTĀCIJAS:
28., 29., 30. maijā 18.00.
UZŅEMŠANA:
31. maijā 18.00,
1. jūnijā 10.00.

Skrundas mūzikas skola
uzņem audzēkņus:

- klavieru,
- vijoles,
- akordeona,
- ģitāras,
- pūšaminstrumentu,
- sagatavošanas klasē.

Uzņemšanas eksāmens
28. un 29. maijā 18.00.
Tālr. 63331354.

Plapšānot darbību Kuldīgā,

STIGA RM

(40003194846)

AIČINA DARBĀ:

- ražošanas iekārtu (katls, līmēšanas un lobīšanas līnijas) operatorus/-es,
- autoiekrāvēja vadītāju,
- meistaros,
- elektriķi/automātiķi.

Nodrošinām:

- apmācības, sākot darbu,
- dinamisku darba vidi,
- sociālās garantijas,
- konkurētspējīgu atalgojumu,
- izaugsmes iespējas,
- iespēju apmesties uzņēmuma kopmītnēs,
- bonusu sistēmu,
- darba vietas, kas piemērotas dažādu vecuma grupu cilvēkiem.

CV sūtīt e-pastā: kuldiga@stigarm.lv.

Pieteikt savu kandidatūru, zvanot pa tālr. 25603308 vai 29174674 (elektriķa vakancei).

Mutiskā izsolē ar augšupejošu soli pārdod SIA Kuldīgas RPB piederošus nekustamos īpašumus:

nedzīvojamo ēku–noliktavu Kuldīgā, Graudu ielā 5, ar kadastra apzīmējumu Nr. 62010260001007; nedzīvojamo administratīvo ēku–noliktavu Kuldīgā, Graudu ielā 5, ar kadastra apzīmējumu Nr. 62010260003003; nedzīvojamo ēku–šķūni Kuldīgā, Graudu ielā 5, ar kadastra apzīmējumu Nr. 62010260003004; nedzīvojamo ēku–katlumāju Kuldīgā, Graudu ielā 5, ar kadastra apzīmējumu Nr. 62010260022001; zemes gabalu Kuldīgā, Graudu ielā 3h, ar kadastra apzīmējumu Nr. 62010260002; nedzīvojamo ēku–caurlaides ēku Kuldīgā, Graudu ielā 3h, ar kadastra apzīmējumu Nr. 62010260002001; nedzīvojamo ēku–noliktavu Kuldīgā, Graudu ielā 3h, ar kadastra apzīmējumu Nr. 62010260002002; nedzīvojamo ēku–noliktavu/darbnīcu Kuldīgā, Graudu ielā 5b, ar kadastra apzīmējumu Nr. 62010260022003; nedzīvojamo ēku–noliktavu/darbnīcu Kuldīgā, Graudu ielā 5b, ar kadastra apzīmējumu Nr. 62010260022002; zemes gabalu Kuldīgā, Graudu ielā 7, ar kadastra Nr. 62010260044; zemes gabalu Kuldīgā, Graudu ielā 5b, ar kadastra Nr. 62010260054 (kadastra apzīmējumu Nr. 62010260122); nekustamo īpašumu *Vārpas*, Kuldīgas novadā, Gudnieku pagastā, kas sastāv no zemes vienības ar kadastra apzīmējumu Nr. 62500050150 un ēkām ar kadastra apzīmējumiem Nr. 62500050150001 un Nr. 62500050150002; nekustamo īpašumu *Lāses*, Kuldīgas novadā, Gudnieku pagastā, kas sastāv no ēkas ar kadastra apzīmējumu Nr. 62500020002001; ēkas ar kadastra apzīmējumu Nr. 62500020002002 un ēkas ar kadastra apzīmējumu Nr. 62500020002003.

Nekustamie īpašumi tiek pārdoti kopumā un atsevišķi netiek izsolīti. Izsoles sākumcena 500 000 (pieci simti tūkstoši) eiro. Izsoles nodrošinājuma maksa 50 000 (piecdesmit tūkstoši) eiro, kas iemaksājami SIA *Kuldīgas RPB* kontā Nr. LV60UNLA0011000460101, a/s *SEB banka* līdz 2018. gada 28. jūnijam. Izsole notiks 2018. gada 29. jūnijā 10.00 Kuldīgā, Graudu ielā 14.

Izsoles noteikumus var saņemt no 30. maija Kuldīgā, Graudu ielā 14, samaksājot 100 (viens simts) eiro SIA *Kuldīgas RPB* kontā Nr. LV60UNLA0011000460101. Izsolāmos objektus var apskatīt, par laiku divas dienas iepriekš vienojoties ar kontaktpersonu. Izsoles organizētājs SIA *Kuldīgas RPB*, kontaktpersona – Dāvids Šternbergs, tālr. 26533862.

ASTROLOGISKĀ PROGNOZE /29. maijs – 4. jūnijs/

Jolanta
Hercenberga,
astroloģe

Auni darbā atgriezīsies senās izjūtās un situācijās, tiksies ar vecajiem draugiem, kuri bija zuduši no redzesloka. Jāatceras, ka pasaule un citi cilvēki atspoguļo katra paša izjūtas.

Vēršiem naudas lietās ļoti labvēlīgs laiks – jāuzlabo materiālā situācija. Vārbūt ir vērts palūgt priekšniekam, lai paaugstina algu? Vārbūt pašam jāklūst par priekšnieku?

Dvīņiem izdosies laimīgs mirklis piedzīvot tālāk no dzimtas vietas. Vārbūt jāapceļo Latvi-

ja vai jāiepaizstā citas zemes un kultūras. Veiksmīga būs sadarbība ar ārzemniekiem.

Vēžiem romantisks laiks – iespēja iepatīties burtiski divkārt šojusies. Vai ziedoņa laiks nav pats piemērotākais, lai mīla atdzimtu ar jaunu sparū vai arī jūs satiktu mīļoto cilvēku?

Lauvām padosies prezentēt mākslas priekšmetus, savus ražojumus un idejas. Citiem piedāvājums patiks – tie labprāt to iegādāsies, papildinot Lauvu budžetu.

Jaunavām nedēļa ģimeniskā gaisotnē. Tuvākie cilvēki pieņems ciemos vai aicinās pašus, iesaistīs darbos un atpūtā. Vārbūt jāmet makšķerkāts pār plecu un

jādodas uz upi?

Svariem dzīvesvietā jāienes svaigums. Var slēgt līgumus, vienoties par citiem nosacījumiem, labiekārtot vai iegādāties īpašumu. Brīvdienās nemiera gars mudinās uz nebēdnībām.

Skorpioniem analizēs citu cilvēku dzīvi. Padomi par tuvinieku galvu var birt vietā un nevietā. Ja uznāk vēlme uzpurēties, tad, izņemot pašu, citiem tas nebūs vajadzīgs.

Strēlniekiem jāpārdomā sirdslietas. Šonedēļ var trāpīties neviens vien izaicinājums, kas pārbauda attiecības. Der apsvērt, kas šajā jomā mainās.

Mežāžiem jātiec skaidrība ar pagātnes rēģiem, kas neļauj sa-

dzīvot pašam ar sevi. Tad jāpie-dod gan sev, gan citiem, ja reiz gadījies kļūdīties, un jādodas uz priekšu.

Ūdensvīriem būs enerģijas uzplūdi. Neapmierinātajiem būs gana spara sarīkot revolūciju un gāzt veco kārtību. Citi trauksies pretim cēlam mērķim.

Zivīm patiks jaunu cilvēku sabiedrībā, arī pašos būs modies jautrības un nemiera gars, lai arī kāds gadu skaits. Sirdi priecēs bērni, mazbērni un kaiņiņu atvases.

Čika laiks:
28.V 20.25 – 29.V 1.29,
30.V 9.26 – 31.V 12.27,
2.VI 6.37 – 3.VI 1.06,
4.VI 8.10 – 5.VI 12.54.

JOKI

– Beidziet tik rupji lamāties mana bērna klātbūtnē!

– Es tikai viņš uzskaitu vārdus, ko viņš ieskrāpējis uz manas mašīnas...

– Tēt, tēt, kādas ir izjūtas, kad tev ir skaists un gudrs dēls?

– Es nezinu, paprasi savam vectēvam.

Divi puīšļi spriež:

– Es ēdu daudz gaļas, tāpēc esmu stiprs kā vērsis.

– Nevar būt, es ēdu tikai zivis, bet peldēt vēl neprotu...

VĀRDA DIENAS

No 28. maija līdz 3. jūnijam
 28. Vilis (1161), Vilhelms (328)
 29. Maksis (114), Maksims (8008), Raivis (3731), Raivo (1712)
 30. Vitolds (620), Lolita (1805), Letīcija (264)
 31. Alīda (186), Jūsma (27)
 1. Biruta (4157), Mairita (825), Bernedīne (1)
 2. Lība (79), Emma (798)
 3. Inta (6202), Ineta (2997), Intra (36)

Populārākie: Inta un Maksims.

Kā lellītei Lolītei

LOLITA SPROĢE, pavāra palīdzē Ēdoles pamatskolā:
 – Tālajos padomju laikos vārds Lolita bija ārkārtīgs retums. Tēvs strādāja meliorācijas ierīkošanā, daudz braukāja pa Latviju un kādā vietā bija tādu dzirdējis. Tēvs uzstājis, ka mani jāsauc tieši tā, lai arī mamma tādu vārdu nebija dzirdējusi.
 Es ar to jutos brīnišķīgi. Ir tāds Raiņa dzejolis: „Manu lellīti/ Sauc Lolīti,/ Viņas actiņas/ Zilas, spīdošas./ Lolīte labiņa,/ Klausu uz vārdiņa.” Man nav zilas actiņas, es neklausu uz vārdiņa, bet par Lolli un Lollīti arī mani sauc. Vārdamāsa bieži nesastopu, bet Ēdoles skolā viena tagad mācās 7. klasē. Vārda diena ir paši skaistākie svētki. Agrāk 30. maijā kalendārā bija rakstīts Vitolds un Lolita, bet nu pāris gadus mums pa vidu iespraukusies Letīcija.

LAIKA ZIŅAS

ŠODIEN, 28. MAIJĀ

Dienas garums – 17 st. 15 min.
 Saule lec 4.44, riet 21.59.

Naktī +12°...+19°

Z
 R ← A
 D
 2–3 m/s

Dienā +22°...+26°

Z
 R ← A
 D
 2–3 m/s

RĪT, 29. MAIJĀ

Dienas garums – 17 st. 17 min.
 Saule lec 4.43, riet 22.00.

Naktī +14°...+22°

Z
 R ← A
 D
 1–3 m/s

Dienā +22°...+27°

Z
 R ← A
 D
 2–3 m/s

Ar raušiem, dziesmām un dūdu skaņām

Ar gaismas objekta *Suitu sakta* atklāšanu pie pils torņa, koncertu Ziedulejas estrādē, sklandraušu degustēšanu, titula *Raušu rausis* piešķiršanu, pirmo Latvijas dūdenieku saietu un citām aktivitātēm pagājušajā nedēļas nogalē Alsungā notika gadskārtējais pavasara festivāls *Suitu lebediks*.

Alsungas slavenajam dūdeniekam Pēterim Šefleram viņa atdusas vietā Pantu kapos tika atklāta piemiņas plāksne.

Šogad *Raušu rausis* tituls piešķirts alsundznieces Astridas Perševicas ceptajam gardumam.

Inga Šēna-Laizāne (pa labi) ierāda, kā sienama aukla, kas liekama pie atslēgu saišķa. Tad laime stāvēt cilvēkam līdzās.

Alsungas dūdenieka Pētera Šeflera mazmazdēls Māris Birznieks pasniedz ansambļa *Suitu dūdenieki* vadītājam Jurim Lipsnim sava vecvectēva savulaik iegādāto krēslu.

Pils pagalmā tika pieskandināts ar dūdenieku, Alsungas skolēnu deju kolektīvu, Jūrkalnes, Basu un Alsungas folkloras kopu dziesmām un dejām, amatnieki un mājražotāji piedāvāja savus labumus, bet bērni priecējās piepūšamajās atrakcijās.

Par šīgada *Raušu rausis* tika atzīts Astrīdas Perševicas ceptais. „Es cepu tikai pāris reizes gadā uz tirdziņiem, bet, kad cepu, tad tieši tādus, kā mamma man iemācīja. Ar svaigiem rīvītiem burkāniem, ne vārītiem un vecajā maizes krāsnī, kas mājās saglabājusies,” pa-

stāstīja A.Perševica.

Uz pirmo Latvijas dūdenieku saietu bija sabraukuši ap 20 senā mūzikas instrumenta spēlētāju un darinātāju. Tika kopīgi muzicēts un pie pusdienu galda pārrunāts, kā katrs nonācis līdz šī instrumenta spēlei.

Kā stāsta ansambļa *Suitu dūdenieki* vadītājs Juris Lipsnis, dūdu spēle pagājušā gadsimta 30. gados lēnām Latvijā apstākusi, bet visilgāk tā saglabājusies suitu novadā. Alsungā bijis slavens dūdenieks Pēteris Šeflers, kura atdusas vietā Pantu kapos šajā saietā tika

atklāta piemiņas plāksne. „Pētot dūdu spēlēšanas vēsturi, esam uzzinājuši, ka Jūrkalnē dažos avotos minētais dūdenieks Krišs ir Jānis Ceinis, un esam noskaidrojuši, ka arī Gudeniekos bija dūdenieks Jānis Veckungs. Līdz ar šo vīru aiziešanu viņšaulē dūdu spēle apsīkusi arī suitos. 2013. gadā mēs Alsungā to atsākām, arī citviet Latvijā šur tur kāds spēlē, tādēļ radās ideja veidot pirmo saietu,” stāsta J.Lipsnis.

Pēc dižkoncerta Ziedulejā pie pils torņa tika atklāts gaismas objekts *Suitu sakta*, kas

ir suitu divrindu saktas palielināta kopija no tērauda. To darinājis rotu meistars Roberts Mežainis ar drauga, kalēja Kārļa Sidara palīdzību.

Suitu lebedika ballē danči tika griezti gan dūdenieku, gan vairāku grupu pavadījumā. Vakar dūdenieku saietā dalībnieki muzicēja dievkalpojuma baznīcā, bet pēc tam Jūrkalnē ar piemiņas brīdi godināja dūdenieku J.Ceinu.

**Jolanta Hercenberga
 Dzintara Lejas un autores foto**